

ววรรณคดี

บัญชีเรื่อง

วัฒนธรรมของพระมงกุฎเกล้าฯ	
... .. พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร	๑
ทุน "ภูมิพล" และทุน "โปลิโอสงเคราะห์" "องค์"	๕
สักกาสาวสามสมัย ... .. นักเลงเก่า	๘
พระอาจารย์อินโข่ง ... สมเด็จพระบวรราชราชนันท	๑๐
คำให้การของคนคุก ... .. แสงกรานต์	๑๒
รุมกันบ้า - แซ่ม้า ... .. ธรรมธร	๑๔
ตเกียบ ... .. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระสมมตอมรพันธุ์	๑๕
สุรัสวดีชั้นวิ ... .. พระราชธรรมนิเทศ	๑๗
วรรณคดีวิจารณ์ ... .. ธนิต	๒๑
หนังสือเรื่อง "The Story of Phra Abhai Mani."	๓๔
ของ Prem Chaya หม่อมราชวงศ์ สุนทราภรณ์ สวัสดิกุล	
รามายณะ ของ วาฬมณี ... .. สุภร ผลขันธ์	๓๘
ข่าววรรณคดี	๔๑
ในววรรณคดี ... .. บรรณาธิการ	๔๒

การคัดลอกเรื่องจาก "ววรรณคดี" พึงได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

พฤศจิกายน ๒๔๙๕

ราคา ๓ บาท

38
จ. ๖๖

วงวรรณคดี

มีวัตถุประสงคืดังต่อไปนี้ :-

๑. สร้างเสริมวรรณคดี
๒. ส่งเสริมศิลปวิทยาที่เป็นอุปกรณ์วรรณคดี
๓. เผยแผ่ความรู้ทั่วไป

วัฒนธรรมของพระมงกุฎเกล้าฯ

พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

ในเดือนพฤศจิกายน มณฑลกรุงเก่าบรรดาศักดิ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ วันที่ ๒๕ ซึ่งบรรดาผู้ระดมกันมานั้นจะถือเป็นวันสำคัญ คณะบรรณารักษ์จึงได้ปรึกษากันว่า หนังสือของข้าพเจ้าจะออกในเดือนพฤศจิกายน อยากจะให้เรื่องพระเจ้ายศยวงศ์พระองค์นั้น เพราะท่านทรงเป็นสมเด็จพระคุณแก้วรัตนคดียามในเวลาที่ดวงมาแดงเป็นอันมาก จึงให้ข้าพเจ้าเขียนช่วยตั้งเรื่องหนังสือ

ข้าพเจ้ามาตรวจดูว่าจะเขียนเรื่องอะไรดี ก็เห็นว่า วรรณคดีนั้นเป็นผลของวัฒนธรรมอันสูงประเพณีหนึ่ง เมื่อท่านได้สร้างวัฒนธรรมอันไว้มาก จึงน่าจะคิดว่าท่านมีวัฒนธรรมประจำพระองค์เป็นลักษณะอย่างไรบ้าง ข้าพเจ้าเองก็ไม่แน่ใจว่า ท่านผู้อ่านหนังสือวรรณคดีนี้ ใครบ้างจะมีความเห็นกันว่าวัฒนธรรมเหมือนกันกับข้าพเจ้า เพราะท่านเป็นคหบดีทางด้านการค้าเห็นว่า ข้าพเจ้าไม่มีความรู้ด้วยซ้ำที่จะมาอธิบายความ เพราะตัวเองนั้นเมื่อมองดูก็ไม่เห็นมีวัฒนธรรมแต่อย่างใด แต่ขอข้าพเจ้าไม่เวลาจะมาโต้แย้งจนจดยุติในทันที ขอตัดไปตั้งเรื่องใหญ่ของข้าพเจ้า คือ วัฒนธรรมของพระมงกุฎเกล้าฯ ที่เดียว

ลักษณะของวัฒนธรรมที่ข้าพเจ้าเคยศึกษามาก่อน ได้แก่ผลของการอบรมบ่มใจให้เกิดนิสัยอันแยกตัวมนุษย์ออกจากสัตว์เดรัจฉาน แต่จะอบรมบ่มใจกันด้วยหลักการหรือวิธีเป็นอันไหนจะพูดให้สั้น ๆ เห็นจะยาก อย่างไรก็ตาม ถ้าสำหรับพระมงกุฎเกล้าฯ นั้น เราพึงพิจารณาพระราชประวัติในชั้นปฐมวัยและการทรงเล่าเรียนของท่านดู ก็จะขอเก็บความมาลงไว้ย่อ ๆ ดังต่อไปนี้

เมื่อยังทรงพระเยาว์นั้นได้ทรงเล่าเรียนเยี่ยงเด็กไทยทั้งหลายในโรงเรียนราชกุมาร เมื่อพระชนชาติสมควรได้เสด็จออกไปเล่าเรียนในประเทศอังกฤษในวิชาทหารและพลเรือน ทั้งสองอย่างในด้านก่อนตั้งของประเทศนั้น เช่นเมื่อทรงเรียนชั้นอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัย ออกซฟอร์ด ก็ได้ประทับร่วมกับนิสิตอังกฤษหมู่ใหญ่ในหอที่นิยมกันว่าเป็นหอเยี่ยม สำหรับความอบรม กล่าวคือ หอไครสต์เชอร์ช แม้จะมีได้ทรงเล่าเรียนจบหลักสูตร เพราะไม่มีเวลาจะประทับอยู่จนตลอด ๓๒ เทอมตามอัตราอันเขาวางไว้ก็ดี แต่ก็ได้ทรงจำแนกให้ปรากฏว่าได้ทรงเล่าเรียนจริง ๆ จนได้ทรงพระราชนิพนธ์หนังสือไว้เล่มหนึ่ง เรียก "การสืบราชสมบัติไปแลนต์" นอกจากการเล่าเรียน ได้ทรงทำวิสาสะไว้เป็นอย่างดีกับ ราชสำนักอังกฤษ เป็นที่สนิทสนมกับเจ้านายในราชวงศ์นั้น ได้เสด็จแทนพระองค์สมเด็จพระชนกนาถในราชพิธีต่าง ๆ ไม่แต่ในประเทศอังกฤษ แต่ในราชสำนักอื่น ๆ เช่นรัสเซีย และเดนมาร์ก เป็นต้น ทรงสนพระทัยในความเป็นอยู่ของผู้ร่วมชาติ เช่นครั้งหนึ่งทรง พระปรารภแก่บรรดาทูตทูตตอนตอน ถึงแก่ทักเรียนไทยในประเทศอังกฤษจะพากันดื่ม หนังสือ ภาษา และความนิยมของชาติไทย เพราะต่างก็ไปอยู่ในไพร่ประเทศคนละ นาน ๆ บ้าง จึงทรงแนะให้มีการสอบความรู้ภาษาไทยแก่นักเรียนไทย แล้วโปรดให้จัดการ ให้นักเรียนได้มีเวลาได้พบปะร่วมคณะกันอย่างน้อยมีระดับปะตาหะหนึ่ง เพื่อทำความวิสาสะ แก่กันและกัน เป็นระเบียบการอันหนึ่งซึ่งนักเรียนส่วนมากพอใจและใครจะให้ถึงเวลา กำหนดกันอยู่เสมอ การพบปะเองได้เป็นโอกาสที่นักเรียนได้ตั้งคำถามคำถามมาขึ้น และ พระองค์ได้ทรงอุปถัมภ์ช่วยเหลือเป็นนานปีการมาแต่คน จนบัดนี้ยังได้มีสมาคมนักเรียน เกาอังกฤษอันก่อนหนึ่ง เมื่อจะเสด็จกลับสู่พระนครได้เสด็จไปทางอเมริกาและญี่ปุ่น ครั้นได้มาประทับในพระนครแล้วก็ทรงเพียรที่จะทำความวิสาสะกับข้าราชการและพ่อค้า พานิช โดยทรงตั้งสมาคมทอเบญญาชนแบบของการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อความรู้และเชื่อม วิสาสะปลูกฝังโอกาสแห่งการตั้งคำถาม ได้ทรงปฏิบัติกรณียกิจในชีวิตตามเยี่ยงของ คนไทย คือทรงพระผนวช อันเป็นโอกาสไม่แต่จะเล่าเรียนเรื่องพุทธศาสนาเท่านั้น หาก

ได้เข้าพระทัยแง่ความคิดของคนไทยในเรื่องศาสนาอีกด้วย ทั้งได้ทำตัวอย่างให้ชายหนุ่ม
พากันถนัดนิยมการบวชเรียนจนออกตราบถบจุบนั้น พระองค์พอพระทัยได้จุประพาส
หัวเมือง การเสด็จจนเป็นโอกาสให้ได้ทรงสอดส่องทุกข์สุขและความเป็นไปของราษฎร
โดยกว้างขวางเหมาะแก่เหตุการณ์ในสมัยนั้น ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงรับผิดชอบโดยตรง
ที่จะให้ราษฎรอยู่เย็นเป็นสุข

เมื่อเราได้ทราบของท่านถูกรอบมมาอย่างไรนั้นแล้ว เราก็ควรพิจารณาต่อไป
ว่า ผลของการอบรมของท่านปรากฏออกมาในทางใด เป็นลักษณะอย่างไรบ้าง

ในแง่ส่วนพระองค์ ท่านเป็นผู้ที่หมั่นนวด ปราศจากการไถ่ยศหรือการถือพระองค์
แต่ประการใด ๆ ทรงมีสัมมาคารวะและสุจริตซื่อตรง มีความเห็นใจผู้อื่นเป็นอย่าง
ยิ่งยวด และเต็มเปี่ยมไปด้วยเมตตากรุณาอันจะพึงได้ว่าเกินส่วน พยายามที่จะไม่
เอาเปรียบหรือดกดขี่หลอกลวงใคร ๆ โดยไม่เลือกภัยหรืออันตราย ทรงมีอุดมคติในการ
ไถ่ดวงใจของบุคคล ซึ่งพระองค์เองก็ทรงพยายามให้ถึงอุดมคติเช่นนั้น จริงอยู่ ในทาง
กรณี ใคร ๆ ก็ย่อมเห็นกันอยู่ทั่วไปว่า พระองค์ท่านมีได้ทรงประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร
จะเป็น แต่ถ้าวัดดูโดยละเอียดแล้ว ก็อาจจะเห็นได้ว่า การพลาดพลั้งนั้น ๆ
ไม่ใช่เป็นเพราะความต่ำช้าเลวทรามในส่วนพระองค์ ถึงอย่างไรก็ตาม ใคร ๆ ย่อมต้อง
ยอมรับว่า พระองค์ท่านทรงเป็นสุภาพบุรุษผู้หนึ่งเป็นแน่แท้

ในแง่ทางปกครองบ้านเมือง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ
ราชย์โดยสืบสันตติวงศ์จากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ซึ่งคนทั้งบ้านทั้งเมือง
นับถือ จนเกือบจะไม่มีใครเห็นแง่ผิดของท่าน เพราะนอกจากท่านจะทรงพระปรีชา
สามารถเป็นอย่างเยี่ยมยอดและทรงเฉลียวฉลาดในการคบผู้คนนั้นแล้ว ยังได้เปรียบที่
ผู้รับผิดชอบในหน้าที่สำคัญในการปกครองบ้านเมืองสมัยนั้นท่านได้ทรงเลือกเฟ้นชุบเลี้ยง
มาจนได้เป็นใหญ่เป็นโตทุกคน ย่อมมีความสามัคคีและกตัญญูแก่เจตคตของพระองค์ท่าน
เป็นล้นพ้นอีกด้วย ผู้รับผิดชอบทั้งหลายนี้โดยมากเป็นผู้ใหญ่กว่าพระบาทสมเด็จพระ

มังกูเกลาว่า แม้จะจงรักภักดีเยี่ยงพลเมืองหรือข้าราชการผู้น้อยต่อผู้ใหญ่ ก็ไม่แน่ว่าจะเชื่อถ้อยคำเหล่านั้นไปดังเช่นที่เคยเชื่อต่อพระเจ้าอยู่หัวพระองค์ก่อน เพราะฉะนั้นความวิบัติสำหรับท่านย่อมลำบากกว่า เป็นเหตุคัดค้านความสัมพันธไมตรีจนจะมั่นคงไปไม่น้อย ทั้งพระองค์ท่านมีพระทัยเมตตาแก่คน อยู่นั้นจึงปรากฏว่าสมรรถภาพในราชการหย่อนลงไปบ้างสำหรับการปกครองภายใน แต่สำหรับราชการภายนอกประเทศ ตลอดจนวิชาที่จะสอนโดยเอาวัฒนธรรมปรัมปราดัดแปลงให้เหมาะแก่คนไทยนั้น คนโดยมากย่อมยอมว่า พระองค์ท่านทรงทำได้ผลดีเป็นอันมาก จะยกตัวอย่างดังรายหนึ่งคือการทบทวนทรงประกาศเขารวมฝ่ายกับประเทศสัมพันธมิตรในยุโรปตะวันตก เพื่อรักษาหลักธรรมประเพณี อันเป็นเหตุทางอันใหม่หาอำนาจเหล่านั้นยอมดัดละสิทธิแห่งสภาพนอกอาณาเขต ดัดละอำนาจระหวางศาล และดัดละสิทธิที่จะห้ามมิให้ไทยเก็บภาษีเกินกว่าร้อยละสามนั้น เป็นต้น จนเป็นผลดีแก่รัฐบาลไทยในเวลาต่อมาเป็นอย่างดีประการ

ในแง่อื่นโดยตามวัฒนธรรมแห่งไพร่ประเทศนั้น ความจริงเห็นจริงและความเคยชินกับความคิดในต่างประเทศ ได้เป็นเหตุให้พระองค์ท่านสามารถทรงหยั่งทราบว่าจะควรตามหรือไม่ควรเพียงไหน ในเรื่องใด เพราะไทยเราเป็นชาติที่วัฒนธรรมความนิยมของเราอยู่แต่เป็นอันมาก ซึ่งถึงแม้จะแตกต่างกับแบบแผนอันดีในอสังคตประเทศ ก็ไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงแต่ทั้งหมด จึงปรากฏว่าได้ทรงดำเนินศิลปกรรมของไทยหลายอย่าง ที่กำลังจะเสื่อมโทรมไปในเวลานั้น เช่น ดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ และสถาปัตยกรรม พระองค์ท่านทรงทำตัวอย่างใหม่หาชนเห็นชัดในเรื่องมรรยาท เช่น การเคารพต่อพระรัตนตรัย และเคารพต่อแบบแผนของชาติในส่วนที่ไม่ขัดกับความก้าวหน้า เช่น โปรดให้รับเอาการนั่งใจกระเบนมาเป็นเครื่องแบบปกติในราชการ เป็นต้น แต่ของดั่งอย่างของไทยยังดำรง หรือไม่มลาย่อย หวังกระตุ้นหรือริเริ่มใหม่ขึ้นตามแบบอสังคตประเทศก็มาก เช่น ทรงกระตุ้นให้การศึกษาก้าวหน้า โดยเฉพาะในทางวิทยาศาสตร์ ทรงริเริ่มให้พลเมืองใช้นามสกุลเพื่อให้เป็นหลักฐานในครอบครัว เป็นต้น จึงเห็นได้ว่าพระองค์เป็นผู้ส่งเสริมให้ถูกส่วนโดยพิจารณาครอบคลุมถึงเหตุและผล ด้วยประการฉะนี้.

เรื่อง “ทุนภูมิพล” และ “ทุนโปลิโอสงเคราะห์”

องคต

ผู้สื่อสารพิเศษของวงวรรณคดี

วันหนึ่งในเดือนกุมภาพันธ์ ข้าพเจ้าเข้าไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลพระที่นั่งอมรินทร์สถาน ขณะที่ยกขึ้นทางท้องพระโรงชั้นล่างก็ได้ยินเสียงดนตรีเพลงสายฝนบรรเลงอยู่เบาๆ ก็เอะใจว่าใครมาเปิดประตูหน้าต่าง เปิดแผ่นเสียงอยู่ในห้อง ครั้นฟังไปๆ ก็ได้ยินเสียงคนพูด เสียงที่พูดนั้นดังก้องอยู่ ทำให้สงสัยว่าใครหนอมาสั่งเสียงอยู่ที่นี่ พังอยู่ดังกรูหนึ่งก็ทราบว่าเขากำลังหัดพากย์หนังกันอยู่ ก็เลยผละมโรงเข้าไปดูด้วย

คนที่อยู่ในห้องนั้นเป็นมหาดเล็กที่ทรงใช้สอยอยู่ท่งนั้น คนหนึ่งฉายหนัง คนหนึ่งเปิดแผ่นเสียง อีกคนหนึ่งหัดพากย์หนัง ทุกคนดูคร่ำเคร่งทำงานไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยนานๆ ก็ได้ยินเสียงคนบาง คนบาง เรื่อยไปไม่รู้จักหยุดจักหยุดจนเมื่อหนังหมดม้วน ข้าพเจ้าจึงเอ่ยขึ้นว่า “นี่เตรียมจะไปหากันกันทักโหม่นหรือดูท่าทางเอาจริงเอาจังกันนัก” เขาอธิบายให้ฟังว่าเขากำลังซ้อมฉายหนัง ซึ่งตนเกลียดจนกระทั่งหม่อมทรงพระกรุณาโปรดฯ พระราชทานให้ออกไปฉาย ณ ศาลาเฉลิมกรุงในต้นเดือนตุลาคมให้ประชาชนชม พวกเขาคงต้องซ้อมพากย์ ซ้อมเปิดเพลงต่าง ๆ ดูว่าตรงไหนเหมาะที่จะทำอย่างไร แล้วเขาก็ฉายม้วนต่อไป

ท่าทางที่เขาหัดพากย์หนังนั้น ดูเขาหัดกันจริง ๆ ราวที่จะถือเป็นอาชีพ ซ้อมแล้วซ้อมอีก ได้ยินว่าพวกนั้นซ้อมเป็นนกพากย์หนังสมัครเล่นกันมาหลายเวลาแล้ว อาชีพพากย์หนังเป็นอาชีพที่เหน็ดเหนื่อย แม้สำหรับผู้ชายอายุเพียงไร เราท่านก็ยอมทราบกันดีแล้ว แต่พวกนั้นเป็นมหาดเล็กที่รับใช้ใกล้ชิดในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่เคยพากย์หนังเลย ต้องมาฉายเป็นนกพากย์หนัง

เมื่อถามดูว่า “คุณไม่เห็นอย่านักบางหรือที่มาทำงานอย่างนี้ และการออกฉายโรงอย่างเฉลิมกรุงวันละ ๓ รอบ & รอบ คุณจะทนไหวหรือ” เขาตอบว่า “ไหว

ไม่ไหวก็ต้องทำ เพราะเรื่องนี้เป็นการศึกษา พวกผมช่วยด้วยเงินไม่ได้ก็ต้องช่วยด้วย
 ทรัพย์หนาแน่น” และเขาก็ตบยอนถามข้าพเจ้าว่า “คุณไม่ทราบดอกหรือว่าพระราชทาน
 ภาพยนตร์ออกไปฉายครั้งหนึ่ง มีพระราชประสงค์จะพระราชทานเงินบำรุงการศึกษา — บำรุง
 การศึกษา พวกผมจะโดยเสด็จพระราชกุศลได้อีกด้วยหรือไม่” เมื่อได้ฟังคำตอบ
 ข้าพเจ้าจึงเข้าใจว่า ที่เขาหัดงานใหม่กันนั้นอย่างไม่เห็นแก่เห็นดกเห็นดก เห็นดก เพราะเขา
 มุ่งใจสูง เขาหวังจะทำคุณประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมเป็นข้อสำคัญ จึงขยันขันแข็ง
 กันนัก

ภาพยนตร์ที่พระราชทานไปฉายนั้น ท่านผู้อำนวยการวรรณคดีอยู่ในพระนครคงจะ
 ได้พากันไปชมโดยทอดกนกแล้ว เป็นภาพยนตร์ที่นานาชนิดเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีชาว
 พระราชพิธีต่าง ๆ ที่คนควรสนใจ ประชาชนทั่วไปได้ทราบว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัวของเราทรงกระทำอะไรบ้าง มีการทรงบาตร การเสด็จในงานพระราชพิธีต่าง ๆ
 และทรงดำรงพระอิริยาบถอย่างไร ภาพยนตร์เหล่านี้ทรงถ่ายเองบ้าง โปรดเกล้าฯ
 ให้มหาดเล็กถ่ายบ้างแล้วแต่กรณี ทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์สำหรับงานทรงต้น
 เมื่อท่านเสด็จแล้วทรงเห็นเป็นประโยชน์ที่ประชาชนควรจะได้ทราบ เพราะเป็นภาพยนตร์
 ทำนองการศึกษา จึงโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้ฉายดังกล่าวแล้ว

ภาพยนตร์ชุดนี้ฉายตั้งแต่วันที่ ๓ ถึงวันที่ ๘ ตุลาคม มีประชาชนไปดูเพื่อโดย
 เสด็จพระราชกุศลกันอย่างตลึงตลึง ได้เงินค่าดูเป็นจำนวนสองแสนบาท เงินพระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แบ่งเป็นสองส่วน ๆ ละหนึ่งแสนบาท
 พระราชทานแก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แห่งละ
 โดยให้มหาวิทยาลัยทั้งสองนั้นตั้งเงินทูลเกล้าฯ “ทุนภุมพดี” เพื่อเก็บดอกผลจากทุนนี้สำหรับ
 บำรุงการศึกษาของมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งนั้น

เมื่อข้าพเจ้ามีโอกาสเสด็จทอดพระเนตรของขัตติยพระบาท กราบบังคมทูลถามถึงพระ
 ราชประสงค์ในการพระราชทานทุนนี้ ครั้นว่า เงินที่พระราชทานนั้นพระราชประสงค์จะให้

เป็นเงินทุนอุดหนุนแก่นิสิตและนักศึกษาที่เรียนดีเยี่ยม แต่เป็นผู้ทอดทิ้งบิดามารดา
หนึ่ง ในประการนี้ให้มหาวิทยาลัยพิจารณาตามความอดกลั้นของนิสิตนั้น ๆ ข้อ
สำคัญคือ ให้ได้เงินไปใช้เพื่อประโยชน์ของการศึกษาจริง ๆ ไม่ใช่เพื่อใช้จ่าย
สุรุ่ยสุร่ายเกินกว่าฐานะของตน ๆ

ในประการที่สอง สำหรับจัดเป็นรางวัลแก่นิสิตและนักศึกษาแผนกรัฐศาสตร์
ที่เล่าเรียนดีเยี่ยมในชั้นสุดท้ายของแต่ละมหาวิทยาลัย เป็นเงินบทหนึ่งไม่เกินหนึ่งพันบาท

ประการที่สาม ให้ทั้งสองมหาวิทยาลัยจัดให้มีการประกวดแต่งหนังสือภาษาไทย
“ว่าด้วยคุณประโยชน์ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕-๕-๖ ได้ทรง
ปกครองประเทศชาติเป็นผลตราบจนถึงทุกวันนี้” ส่วนหัวข้อสำคัญจะให้แต่งประกวด
โดยเฉพาะแต่ละปีนั้น ผู้แต่งแต่ละทางมหาวิทยาลัยจะกำหนด และผู้แต่งดีเยี่ยมจะได้รับ
เงินรางวัลภายในวงเงินไม่เกินแปดพันบาท เงินได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
เลขาธิการพระราชวังส่งไปพระราชทานแก่มหาวิทยาลัยทั้งสองตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคมแล้ว

พระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็คือ ทรงปรารถนา
ที่จะส่งเสริมการศึกษา และให้เงินที่พระราชทานไปนั้นเป็นประโยชน์แก่ผู้ได้รับจริง ๆ
นับว่าเป็นประโยชน์แก่ชาติจริง ๆ การที่หาพยานาเอาเรื่องมาเล่าให้ท่านทั้งหลายฟัง
ก็เพื่อจะให้ร่วมกันอนุโมทนาพระราชกุศลที่พระราชทานครั้งนี้ด้วย

อนึ่งนอกจากเงินพระราชทานรายนี้จะได้ทราบว่า ในขณะนี้โรคไข้ฉี่หนูกำลังระบาด
กำลังระบาดอยู่ในประเทศไทย ด้วยความที่ทรงห่วงใยในความทุกข์ของอาณาประชาราษฎร
ดังนั้นเกล้าฯ อนุมัติของเรานี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานปลด
เหล็ก ๓ เครื่องให้แก่มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ เพื่อเป็นการบรรเทาทุกข์บำรุงสุขแก่
อาณาประชาราษฎรของพระองค์ด้วย ทั้งจะเป็นประโยชน์แก่การศึกษาวิชาแพทยศาสตร์
ของนักศึกษาต่อไปด้วย

ปอดเหล็ก เป็นเครื่องช่วยหายใจ เป็นประโยชน์มากสำหรับในรายที่โรคคน
เจ็บปอด แต่รักษาได้เป็นทปอดทกรายไม่ เท่าที่ปรากฏส่วนมากไม่ต้องใช้ปอดเหล็ก
ของการรักษาพยาบาลด้วยวิธีอื่น การซื้อหาปอดเหล็กมาช่วยเท่านั้นไม่เป็นการเพียงพอ
สำหรับโรคนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบเรื่องนี้ และการที่จะช่วย
บรรเทาทุกข์อาณาประชาราษฎร์ของพระองค์ได้ก็มิใช่ง่าย แต่จำเป็นต้องใช้เงินมาก
ดังที่ในต่างประเทศทำกัน จึงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งทุนขึ้นทุนหนึ่ง เรียกว่า “ทุนโปลิโอ
สังเคราะห์” จัดการหาเงินเพื่อประโยชน์ในการรักษาพยาบาลโรคนี้ ผู้ใดมีความ
ประสงค์จะโดยเสด็จพระราชกุศลนี้ ก็สามารถบริจาคได้ โดยส่งเงินไปยังสถานวิทย
ย.ส. ผ่านทางสำนักพระราชวัง โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ หรือศิริราชพยาบาล แห่งใด
แห่งหนึ่งก็ได้ เงินที่ได้จากการบริจาคของประชาชนครั้งนั้น จะนำไปใช้ในเรื่องเกี่ยวกับ
โรคโปลิโอชนิดอื่นอีก

ทุนนี้ต้องการเงินนับล้าน ๆ บาท เพราะมีความประสงค์ที่จะบำบัดโรคนี้โดย
กว้างขวาง ไม่ใช่แต่คราวระบาศคราวนเท่านั้น แต่เป็นการเตรียมงานสำหรับคราวต่อ ๆ
ไปด้วย คือ ถ้าจำเป็นต้องซื้อปอดเหล็ก ก็จะหาซื้อไว้ให้เพียงพอ จะใช้สำหรับรักษา
พยาบาลคนป่วยเจ็บด้วยโรคนี้ ซึ่งกินเวลาและกินแรงพยาบาลมาก กับจะใช้ในการ
สังเคราะห์หอยวะที่เสียไป มีการซื้อเครื่องสำหรับใช้แทนแขนแทนขา หรือซื้อเครื่อง
นวดพิเศษซึ่งอาจผ่อนหนักให้เป็นเบาได้ เป็นต้น และถ้าได้เงินมากพอก็จะได้จัดตั้งสถาน
พยาบาลพิเศษสำหรับคนพิการเพราะโรคนี้ ที่ฝรั่งเรียกว่า “Cripple House” ด้วย

สำหรับผู้สนใจในรายการเพลงของสถานวิทย ย.ส. ทางสถานจะเปิดให้มีการ
ขอฟังเพลงได้ตามความต้องการ ถ้าผู้ประสงค์จะฟังเพลงได้บริจาคเงินเข้าสมทบทุน
โดยจำนวนไม่จำกัด และสถานจะประกาศชื่อผู้บริจาคเงินสมทบทุกรายด้วย สถานวิทย
ย.ส. ตั้งกระจายเสียงทุกวัน ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐-๑๘.๐๐ น.
วันอาทิตย์เพิ่มเป็น ๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐-๑๘.๐๐ น. ขนาดคลื่น ๕๘ ถึง

ลัทธิลาวสามสมัย

นักเลงเก่า

สัถยาบลสาวชาวไซ่ง่อน	ยามเขจรเพียงผ่านย่านเวหา
สู่नावิณีปิ่นปานบุญตา	คาดกลับมาแะได้สมไคร่ยล
แต่เพอญเห็นหาเป็นคราวด่วน	ไม่ทันทวนสมดังที่หวังผล
ถ้าบุญสร้างปางก่อนย้อนมาดล	คงไม่พินกลอยใจไซ่ง่อนเอย ฯ

สัถยาบลสาวชาวญี่ปุ่น	ซัดซัดกรุ่นสนทนาน่าซิดโฉม
ภิโมโนโสภางค์ฟ้างโพยม	พราวแสงโสมดาวตะวันสรรสวมกาย
สาเกรินผินมาสบตาด้วย	เรียมรับถ้วยดื่มเหมือนแสงเดือนฉาย
รสราวกะมฤตดูขี้มพราย	ถ้าสมหมายฮันนิมูนโคปุ่นเอย ฯ

สัถยาบลสาวชาวลำโขง	เข้าเขตโค้งกตเคี้ยวเปลี่ยวหลายถิ่น
ยังสงวนนวลสมนิยมบิน	การหาถิ่นสุจริตจิตอารี
ขอขอบใจให้มาไขปลานึก	ถ้าเสร็จศึกหมายไว้ไคร่อยู่นี้
จะร่วมล่าปลานึกนี้กมั่งมี	ตัวใหญ่ดีเล่าอ้างป่านข้างเอย ฯ

เรื่อง พระอาจารย์อินโข่ง

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

(จากบันทึกรับสั่ง สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ประทานหม่อมราชวงศ์ สุนนชาติ สวัสดิ์กุล)

[บันทึกนี้ มีเรื่องสั้น ๆ รวมประมาณ ๕๐ เรื่อง เรื่อง “พระอาจารย์อินโข่ง” เป็นเรื่องหนึ่งที่อยู่ในบันทึกนี้ เหตุที่จะเกิดบันทึกนี้ขึ้นก็เพราะหลังจากเสด็จกลับจากบึง ปรุพานโอกาสให้หม่อมราชวงศ์ สุนนชาติ สวัสดิ์กุล เข้าเฝ้าซักถามปัญหาเกี่ยวกับโบราณคดีและวรรณคดีของไทย ณ วังวรดิศ ในระหว่างเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๘.๐๐ นาฬิกาทุกวัน ปัญหาส่วนมากทรงตอบทันทีทันใด บันทึกไว้แล้วอ่านถวายเป็นวันรุ่งขึ้น เป็นเรื่องที่น่าสนใจทั้งสิ้น—บรรณาธิการ]

ปัญหา ขวดดินโข่งเป็นช่างเขียนทึบความสำคัญอย่างไร เขียนภาพอะไรที่นับว่าดีไว้บ้าง ?

ตอบ ขวดดินโข่ง หรือ พระอาจารย์อินโข่งนั้นขอเรียนมาจนโค ชื่ออิน เรียกกันว่าอินโค้ง ๆ แล้วทำไมเลยมาเป็นโข่งไม่ทราบ อยู่วัดราชบูรณะ (วัดเตี้ย) พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าทรงรู้จักมาตั้งแต่ครั้งยังทรงผนวช เป็นช่างเขียนไทยคนแรกที่มีความรู้ไม่แต่เขียนได้ตามแบบโบราณเท่านั้น ยังเขียนตามแบบฝรั่งสมัยใหม่ได้ด้วย เป็นการแสดงความก้าวหน้าในทางเขียนรูปของไทยรูปภาพต่าง ๆ ที่อินโข่งเขียนนั้นผมเอง เป็นการเขียนทึบชัดจิตใจติดกับนักเขียนไทยอื่น ๆ เคยโปรดฯ ให้เขียนรูปต่าง ๆ เป็นฝรั่ง ๆ ใจที่พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร รูปพวกนั้นเป็นพวกแรก ๆ ของอินโข่ง ต่อมาเขียนรูปพระนเรศวรชนช้างไว้ในหอราชกรมานุสรณ์หลังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ผมอดนึก ในพระอุโบสถเขียนไว้ที่ห้องพระยาช้างเผือกกับเขียน

รูปภาพประกอบโคลงสุภาษิตต่าง ๆ ภาพเหล่านี้เขียนเมื่อตอนแก่ ได้เคยเห็นด้วยตาเอง ผมแถวเป็นดอกเดา ภาพเหล่านี้ตามหน้าต่างและประตูในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ผมขอพระอาจารย์ในพิพิธภัณฑสถานฯ มอหิตายรูป มีพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่เขียนจากพระองค์เองเป็นคน

รูปที่นับว่าดีเยี่ยมของพระอาจารย์ใน ซึ่งก็ควรปรมาจารย์พระพุทธรูปทางคานห่มกตของพระอุโบสถวัดราชบูรณะ ดูเหมือนจะเป็นรูปภาพที่เป็นมอดที่ดูดีของช่างเขียนไทยเรา

เลือกบทไหนดี?

อยู่ชยายคล่มแล้ว
ไฟดับทุกคืนวัน
กรุงเทพ ฯ ดุจเมืองสวรรค์
ปางใหม่ดุจเมืองร้าง

อยู่ชยายศก่อนโพ้น
แจ่มประทีปทุกคืนวัน
ปางนี้ดุจโลกนทร์
ยามค่ำคือป่าช้า

โลกนทร์ เปรียบเฮย
ฤทธี
ปางเก่า โพ้นฤ
ร่มร้อนใจเมือง ฯ
ฟ้างสวรรค์ พ่อเฮย
เจื่องจำ
แก่งกล่าว โฉนเนอ
ชอกช้าใจเมือง ฯ

คำให้การของคนคุก

แสงกรานต์

ไอ้แสงเคราะห์สุดจะเอาอำนาจจิต
ระทมหมองค้องรอรทมา
เดียงกรวนกราวกรังกรึงกุ่มกุด
เดียงโหยครวญทวนเครือเนื่อของใคร
ไอ้มนุษย์เขี่ยนมนุษย์สุดอนาถ
หวายจิกหนังห้วงจะเน้นให้เป็นจuron
แสงอาวรณ์ถอนละอนตนตนอก
โลกมนุษย์แท้แท้งแด่น
อนิจจา คำ “พระคุณ” จุนพิภพ
พลโลกดัมดัมมากดัมกดา
พอยอแสงสุริยันเซาพด้นครวจ
เฝ้าพิภพกดับกระดัมกระด่ายไม่คตายแค้น
ยังกตงเกลตอกเยือกเย็นเบนเห่นบนหวา
ฝนละของค้องเอาหลังดงดังเว
ทงเหงอไคไลทอทอวทวนยวทวน
เลตดเป็นกุ่มมูกดงทงยกรน

เข้าข่มคิดเค้นให้คตตายทวยครวญหา
ตามข้อหาฝากขังคตังหัวใจ
เดียงหวายขัดหวีวขบคตบได้ต
ระบบใช้หวายคตคตเขียนทารณ
มนุษย์ชาติเซอเคียวขางเคียวคต
ราวกับกรุ่นโกรทก้นมากกว่าหม่นบ
เรามาตกรนทไปเมื่อไร
อเวจมีจรงคตงร่าย
มาเถื่อนลบการุญจิตคตใจหา
คตมันหมายใช้เคต “พระเดช” แทน
ใช้รยรวคปวคเพดยละเหี้ยแด่น
นอนหงายเหงนเหงาอร่าไม่น่าเคย
ซเมนคกราวกตนละอน ไอพนเฮ
คตคตเบยทรมากกว่าจะชิน
คตยิบคตยิบปดบแปดคตคตแทนคต
ได้เกาะกินโลหิตคตคตคตเคียน

ครนรุ่งเช้าเขากว้างไปอาบนา

เปิดอย่เหมือนเปรตดังเวรชด้นเดินวนเวียน

อนิจจาน่าดังเวรเพี้ยนมนุษย์

นนะหรือคออวชอนคตณ

คอบแค้นแค้นเกลือบปนะคนชาว

แกงเมอชดรดเผื่อนเหมือนนาคคตอง

เมอหมตผกพกแพ่งแกงเอนเนอ

ทงเผตรอนอออนใจแกงให้พร

อนาถหนอเราไม่มผด

หรือบาปดกรวมคตอดเวง

เมื่อไรโชคโลกเราจะเข้าหา

คุกตะรางไม่ต้องคงไว้ชงคน

คนคตาคตอชมชนภาพคตณเทียน

เกอบอาเจียนเทอาจมะรททณ

เปิดอย่ประคุดังประคตาคตอหน้าชน

ผกให้คนหน้าด้านต้นด้านตอง

หุดอกอาวอดอดเหมือนกตคตหนอง

ผกถอยพองเนอหรือเอนไม่เห็นมี

ประเคนเกดอเหลอจะเต็มรดเคมปี

อย่ไม่คกนไม่คคยงนเอง

คตองมาคตคคกรรมคกชมเทง

เวียนรดเรงบาปคกอนจรงรอนรณ

คำด้นาพระศรีอารยการกุศล

“พระคุณ” คต “พระเดช” คตบถวงถบ เอย ฯ

วันตรุษ

ตรุษเอ๋ยตรุษสารท
ยังลูกศิษย์หัวตะกร้าตามมาก็มี
วันประจำธรรมดาพระล้ำเมื่อย
กุศลกรรมจำเป็นเช่นนี้ไป

ของในบาตรพระล้นเสียจนปรี
มีรัที่พระจะฉนิจงหนัใคร
บิณฑบาตเห็นน้อยหนักหนากว่าจะได้
บางวันไชร่น่าอนาถบาตรเปล่า เอย.

สวีน

รุมก้นบ้า - แซลมบ้า

“ **စာတတ်** ”

ชกกะบุ่มรวมกพบารากพบุม !

๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

๑ ๑ ๑
อนิจจานารค์รัตตยาม

คตังตังคกงม โง่ไม้ โง่เงย

บางท่านก็ทักผิดคิดแปลก ๆ

โอ้ไม่คิดอายอับว่าตปตน

๕ ๒๒.
ชนชนมรมกนบาทาผาด โผน

ชายก็ถึงหญิงก็โดน โดน โดน โดนกระไร

อนิจจามากาเนตเกิดผดผ

๒๒๖ ๖ ๖ ๖ ๖ ๖ ๖
การตรวจดูจะหนักอย่าชกษา

อินเตนราชวรมตากนาเตน

[illegible]

การยกรรณประเทศนอกอยากดออกแบบ

หลงตั้งคมจมอบายกตายเป็นโจร

โอบขั้วเฮอร์ยุกต์นุกต์นาน

ปากคตองตานยกมาตงทองหยงเฮย

บรรพชาวมวยต์วาทของชาติเอ๋ย

๒ ๒๒.
เอชระเหยวางหนานาคน

จับให้แตกตัวฟรี ๆ สักห้า

กตัญญูเห็นคุณค่าประเสริฐเลิศกว่าใคร

ยังหาบ โดนเราอารมณ์ขมใหญ่

เต็นท์ไปรุ่งรางต์ว่างฟ้า

ประเพณีไทยไม่ขมขื่นหมา

รูปไปหาหัตถ์คาแดงคงแบ่งเบา

๓ ๔ ๕ ๖
เพราะถอบเนศดประฝรังเขา

๒๕ ผัดเขาไม้นิยมอารมณ์ โดน

คยตแบบคนประโยชน์หรือโศคน

คมพวก ไค้นชนบชาคือนาถเขย ฯ

๔ ตเกีย

จาก Hobson Jobson นิราศทวารวดี ของมหาฤกษ์
และบันทึกgrayวันในพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระสมมตอมรพันธุ์

[มีผู้อ่านวรรณคดีตามมาว่า ตามทางที่จะขึ้นไปอยุธยาเหนือบางปะอินขึ้นไป มีสถานที่แห่งหนึ่ง
เรียกว่า "ตเกีย" คำว่า ตเกีย หมายความว่าอะไร มีเรื่องราวอย่างไร]

เรื่องคำว่าตเกีย เมื่อญมามีเรื่องอยู่ในวรรณคดีของไทย "วงวรรณคดี" จึงขอ
เรียนให้ท่านผู้ถามทราบดังนี้ คำว่าตเกียเท่าที่ตรวจดูในหนังสือชื่อ "Hobson Jobson"
ได้ความเป็นภาษาเปอร์เซีย หมายถึงสุสานของพวกที่ถือลัทธิยูเซินหรือเจ้าเซิน พบ
ในหนังสือนิราศทวารวดี ของหลวงจักรปาณี (มหาฤกษ์) ว่า

“ถึงตเกียก่อนเก่าพึ่งเชื่อว่า	ว่าคำฉันท์พวกตเกียเคยร่าย
เขาทำบุญของเขาเขากระตี่	แมนถุกทพอกพองพองกัน
ยอมปรดาปราโมทย์พระโปรดช่วย	ถึงมอดมอดยกคงได้ไปสวดวรรค
คำฉันท์ผดุงถนุกรรม	ให้ผดทนใจอย่าไม่ยากเย็น
จะจริงจ้องอย่างไรไฉนหนา	เขาเจ้ามาแต่ก็มากนุกอยากเห็น
แม่นยังเราเขาจะให้เขาไปเป็น	จะทำเช่นนั้นกระดากเห็นยากใจ”

ก็ได้ความจากบันทึกgrayวันในพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระสมมตอมรพันธุ์
วัน ๑๓ ค่ำ ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๘๘๔ ว่า

“ออกเรือเกือบโมงเช้า แล่นขึ้นไปจอดที่ตเกียแซก ขึ้นไปดูที่ฝังศพของตเกีย
ตเกียนั้นเป็นชื่อแซกผดุงคนหนึ่งแต่กรุงเก่า มีเรื่องราวพงศาวดารตามทพอกแซกทอ
ทนนแต่ให้ฟัง ตเกียคนนั้นเดิมเป็นเจ้าเมืองอยู่เมืองแซกเบือหนายคอก โดยยกคิดหาธรรม
วิเศษ จึงให้หญิงวันสาวเอานมมาผดตามคอก หญิงนั้นว่าท่านจะเป็นผดุงแล้วทำไม
จึงยังมาหลงให้ผดด้วยการ โดยยกทำการคอง ตเกียกรุดจาดาคณะ โดยยกโคกแซกแล้ว จึง

ออกจากเมืองมโหฬารออกไปในหนึ่ง กับกระโหลกได้เพชรพลอยไปหนึ่ง ไปพบผู้เค็ชเป็น
 อาจารย์ผู้ใหญ่อีกคนหนึ่ง อาจารย์ถามบอกว่าจะมาหาวิชาเป็นผู้เค็ช อาจารย์ถามว่า
 เอาหมอนและกระโหลกเพชรพลอยมาด้วยทำไม บอกว่าหมอนสำหรับหนุนหัว เพชรพลอย
 สำหรับแกะข้าวสารกิน อาจารย์ให้ทั้งเสียแล้วพาเหาะขึ้นไปบนเขาบอกวิชาให้ แล้ว
 ต่อกฎมาจากอาจารย์มาได้ศิษย์อีกคนหนึ่งชื่ออะไรไม่ปรากฏ ว่าเป็นเจ้าเมืองเหมอนกัน
 พากันเข้ามาในเมืองไทย มาพักอยู่วัดไชยชุมพล ครบหนึ่งเข้าไปอยู่ในทุ่งอยู่ใกล้ถ้ำถ้ำ
 ไชยชุมพล เป็นผู้เค็ชรูปร่างหน้าตาดีเหมือนกัน เป็นอาจารย์พระเจ้าแผ่นดินกรุงเก่า
 ในครั้งนั้น จะเป็นชนหลวงหรือ พระเจ้าทวยสวระไมรู ครบหนึ่งพระเจ้าแผ่นดินเสด็จ
 ทรงเรือไปตกปลาที่หน้าตึกเกย เรือพระที่นั่งติด รบสั่งว่าหลวงแหกท่าแถว ให้ถามขึ้นมา
 ถามว่าจะประดังอะไร หลวงแหกว่าจะขอท รบสั่งว่า แถวจะไหมบักให้ เรือพระที่นั่ง
 ก็แล่นออกได้ ครบเสด็จถึงกรุงจึงให้เจ้าพระยาพระคลังมาบอกให้ตามประดัง

ครบหนึ่งพระเจ้าแผ่นดินรบสั่งให้ตึกเกยไปตึกถ้ำกับถ้ำถ้ำไชยชุมพล เดิน
 ช้อนหากัน ถ้ำถ้ำไชยชุมพลเข้าไปช้อนอยู่ได้ไปไม้ ตึกเกยก็ไปตึกเอาหมาได้ แล้ว
 ไปช้อนในระแหงดินอีกครบหนึ่ง ตึกเกยก็จับได้อีก แล้วตึกเกยไปช้อนบ้าง ถ้ำถ้ำ
 ชาติไชยชุมพลหาจนอ่อนใจก็ไม่พบต้องยอมแพ้ ตึกเกยก็นั่งอยู่ตรงนั้นเอง

ครบหนึ่งพระเจ้าแผ่นดินรบสั่งว่า ตึกเกยเป็นผู้เค็ชแล้วทำไมฆ่าตัวตาย
 นัก ให้คนไปเรียกมาตักว่าทำไมไปเสีย แล้วว่าพระเจ้าแผ่นดินจะต้องประดังควักควายถ้ำ
 จึงให้ชนหนึ่งควักควายมาแล้วเอาไม่เท่าตัวเขา ๓ ตัว เป็นควักควายลงไปหมด พระเจ้า
 แผ่นดินทรงทราบกับรบสั่งว่าอย่าให้ไปว่ากล่าวต่อไปอีกเลย เพราะตึกเกยมีอำนาจจะให้
 สัตว์เป็น คายได้ และยังมัจฉาอีกหลายอย่าง

จตุไว้พอเป็นตัวอย่าง จะจัดให้หมัดกบฏการกระตาศ เพราะโกหกทงหน ทั้ง
 ศัพเป็นมณฑปใหญ่ คนที่ไม่ถือศาสนาแหกห้ามไม่ให้เข้า แล้วไปตึกโบสถ์สำหรับ
 เทคน คนแหกพวกกันเป็นสี่ทงหน มีคนในแขวงตึกเกย ๓๐ เค็ชเป็นพวกอาสาจาม
 เมืองปัตตานี - - - - -

“สุรสวัสดิ์ชน”

พระราชธรรมนิเทศ

เมื่อข้าพเจ้าได้ไปเยี่ยมสำนักแห่งฆวนการตั้งเดิมศีลธรรมในประเทศดีดส์
ข้าพเจ้าได้พบวรรณกรรมใหม่ๆ หลายชิ้น ซึ่งสำนักนั้นได้แต่งขึ้นเพื่อใช้เป็นบทของ
ประกอบละครพูด เป็นการชักชวนให้คนเราหันมาปฏิบัติศีลธรรม ในบรรดาวรรณกรรม
ชิ้นใหม่ดังกล่าวแล้ว มีอยู่บทหนึ่งเขาให้ชื่อว่า “เมื่อฉันชนวพลางทางเพื่อนบ้าน”
ข้าพเจ้าเห็นว่าตรงกับศีลธรรมของทางตะวันออกเรา และสอดคล้องกับนโยบายของสภา
วัฒนธรรมแห่งชาติด้วย ฉะนั้นในเมื่อมีการแต่งรถเพื่อเขาชวนคนของวงเกิดของสภา
วัฒนธรรมแห่งชาติครั้งที่ผ่านมา ข้าพเจ้าจึงได้เสนอกิจกรรมการดำเนินกิจกรรมทาง
วรรณกรรมให้แต่งรถเป็นรูป “สุรสวัสดิ์ชน” ขึ้นไปบนดอกบัว ข้างล่างมีกลอนสี่บทเป็น
ละครดอก ข้างในรถมีแผ่นเสียงไขเพลง “เมื่อฉันชนวพลางทางเพื่อนบ้าน” ให้ดังออกมา
ภายนอกเป็นระยะๆ ตลอดทางเดินของฆวนรถ ปรากฏว่าเป็นที่ติดตามตาต้องใจของผู้มา
ชมฆวนแท้เป็นอันมาก จึงได้นำเนื้อร้องจากต้นฉบับภาษาอังกฤษและคำแปลพร้อมทั้ง
ทำนองเพลงที่ใช้บรรเลงมารวบรวมไว้ในที่เดียวกัน

When I point my finger at my neighbour
There are three more pointin' back at me
The little one says:
"You're not so hot
If you blame the other fellow
Then you're on the spot."
Oh, when I point my finger at my neighbour
It just ain't honesty
'Cause in my heart I feel
That I first must deal
With the three that are pointin' at me.

ขับร้องและบรรเลง

เพลง ไทยมุง

เมื่อนฉันชี้^๕นิ้ว^๕พลาง^๕ทาง^๕เพื่อนบ้าน
 อีกสามนิ้ว^๕ฉาน (ฉัน) พลันกล่าว^๕สอน
 นิ้ว^๕ก้อยว่า^๕ท่านเจ้า^๕ชายยังไม่^๕ร้อน

ดิ^๕เขาก่อน^๕เหมือน^๕ดั่ง^๕จู่^๕สู่^๕กอง^๕ไฟ.

เมื่อนฉันชี้^๕นิ้ว^๕พลาง^๕ทาง^๕เพื่อนบ้าน
 นั้น^๕เป็น^๕การ^๕สัด^๕ย^๕ขอ^๕หรือ^๕โดน ?
 เพราะฉัน^๕รู้^๕สึก^๕แท^๕แน่^๕แกล^๕ใจ
 ก่อน^๕อื่น^๕ไซ^๕ร^๕ต้อง^๕ฟัง^๕ทั้ง^๕สาม^๕นิ้ว.

When I point my finger at my neighbour
 There are three more pointin' back at me.
 The second one says: "Go easy pard !
 You ain't cleaned the rubbish in your backyard."
 Oh, when I point my finger at my neighbour
 It just ain't honesty
 'Cause I realise
 I must first get wise
 To the three that are pointing at me.

ขับร้องและบรรเลง

เพลง น่านเจ้า

เมื่อนฉันชี้^๕นิ้ว^๕พลาง^๕ทาง^๕เพื่อน บ้าน
 อีกสามนิ้ว^๕ฉาน (ฉัน) ฐาน^๕โกร^๕ชกร^๕ว
 ฝ่าย^๕น^๕นาง^๕พลาง^๕ว่า^๕พ่อ^๕ตา^๕ย^๕รว
 อย่า^๕เพ่อ^๕ฉิว^๕หลัง^๕บ้าน^๕ท่าน^๕โสม^๕ม.

เมื่อนฉันชี้^๕นิ้ว^๕พลาง^๕ทาง^๕เพื่อน บ้าน
 นั้น^๕เป็น^๕การ^๕สัด^๕ย^๕ขอ^๕หรือ^๕ขู่^๕่ม
 ฉัน^๕ต้อง^๕ไซ^๕บ^๕ัญญา^๕ฟัง^๕การ^๕ม
 คำ^๕ดิ^๕ชม^๕สาม^๕นิ้ว^๕ทกร^๕วมา.

When I point my finger at my neighbour
There are three more pointin' back at me.
The third one says: "supposing you
Had to run the country, what would you do?"
Would you point your finger at your neighbour?
Where would, this nation be?
Well, I couldn't wait
So I soon got straight
With the one, two three that are pointin'
Back at me.

ขับร้องและบรรเลง
เพลง สิบสองจุไทย

เมื่อนฉันชี้พลางทางเพื่อนบ้าน
อีกสามนิ้วเด็ดดาลชี้ตัวข้า
ฝ่ายนี้วกกลางพลางให้พิจารณา
ถ้าต่างว่าปกครองทำฉันทใด?
ถ้าท่านมีชี้พลางทางเพื่อนบ้าน
ประเทศชาติของท่านจะอยู่ไหน?
ฉันรอกิดไม่ทันพลันกลับใจ
ทำตรงไปตามคำสามนิ้วอน.

When I point my finger at my neighbour
There are three more pointin' back at me.
They seem to say: "See here my lad,
May be you are just about three times as bad."
When I point my finger at my neighbour
It just ain't honesty.
'Cause in my heart I feel
That I first must deal
With the — what'll I do — What'll I do —
What we gonna be doin'
With the one, two, three that are pointing back at me?

ขับร้องและบรรเลง

เมื่อนั้นชนวพลางทางเพื่อนบ้าน

เพลง พยายาม

อีกสามนิ้วเคียดคาลว่าช้าก่อน

คิดให้ดีขึ้นมีความชั่วซ้อน

เป็นสามเท่าโทษกรรมเพื่อนบ้านเรา.

เมื่อนั้นชนวพลางทางเพื่อนบ้าน

นั่นเป็นการสัดขื่อหรือไม่เล่า?

ถ้านั้นชนวไปโดยใจเบา

สามนิ้วเขาว่ากระไรต้องใคร่ตรอง.

คติธรรมต่าง ๆ เป็นของเก่า มีมานานแล้วในโลกนี้ แม้ของไทยเราเอง
ในสุภาษิตโลกนิติคำโคลง ก็มีความทวนองศา เมื่ออะไรเกิดแก่ตัวเรา ก็อย่าไปโทษ
ผู้ต่างนางไม้เทวดาหรือวงศ์ามิตรญาติเลย ให้ถือเสียว่าเป็นผลกรรมของเราเอง ดั่ง
เป็นคน และอีกแห่งหนึ่งกับบอกไว้ชัดว่า อนันว่าเขานั่น ย่อมมีหัวและตนรกรุงรังเช่น
สัตว์อื่นเหมือนกัน หากเก็บซ่อนไว้ในกระตอง แต่กลับไปดำเหี่ยวว่า เทียนหนวดคนร
กรุงรังเหลือนเกิน ดั่งเป็นคน

แต่ขอการที่จะพาคนเราเข้าสู่อคติธรรมนั้น ย่อมมีแตกต่างกัน ทว่าด้านกษัตริย์
ตั้งเดิมศีลธรรม (M.R.A.) เขามีวิธีการใหม่ ๆ แปลก ๆ และเป็นที่ยอมรับโดยวิสัยด้วย
กัน ถ้าหากมีเวลา ข้าพเจ้าจะได้แปลเรื่องต่อไป และคงจะได้มีโอกาสนำเรื่องนั้น ๆ
มาฝากไว้ทาง "วงวรรณคดี" อีก

วงวรรณคดี ฉบับเฉลิมพระชนมพรรษา

มีพระบรมรูปพิเศษ

มีเรื่องพิเศษ โปรดรออ่าน

วรรณคดีวิจารณ์

ประวัติวรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษา

ธนิต

พ.ศ. ๒๔๘๕ นี้ นับได้ว่าเป็นบทหนึ่งที่มีความเคลื่อนไหวในวงการวรรณคดีไทยอย่างมากร นอกจากด้านกิจกรรมทางวรรณกรรม สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ และเอกชนอื่นๆ ได้เผยแผ่และรื้อฟื้นวรรณกรรมไทยด้วยวิธีการต่างๆ แล้ว โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชยังได้ผลิตหนังสือ "ประวัติวรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษา" เต็มขนาดมหมาชนใน พ.ศ. นอกเล่มหนึ่ง ต่อจากที่ได้ผลิต "ประชุมวรรณคดีไทยภาค ๑ ถิ่นวรรณคดีปราชญ์" มาเมื่อปีที่แล้ว

หนังสือเล่มที่กล่าวถึงนี้ บอกผู้เรียบเรียงไว้บนหน้าปกในว่า "ประวัติวรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษา โดย นายเปลื้อง ณ นคร ป.ม. ผู้เรียบเรียงปริทรรศน์แห่งวรรณคดีไทย ในนาม นายคำรา ณ เมืองใต้ อาจารย์พิเศษในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้บรรยายวิชาวรรณคดีและภาษาไทยในการอบรมวิชาชุดครูประถม ชุดครูมัธยม ของกระทรวงศึกษาธิการ" เข้าใจว่าท่านผู้อ่านและนักศึกษาทั้งหลายย่อมจะคุ้นกับนามของผู้เรียบเรียงเป็นอย่างดีมาช้านานแล้ว เพราะท่านผู้นี้ได้ร่างหนังสือที่เป็นหลักแห่งการศึกษาวรรณคดี คือ ปริทรรศน์แห่งวรรณคดีไทย ให้เป็นคู่มือแก่นักศึกษา ซึ่งเท่ากับเป็นตำราคู่มือในการศึกษาวรรณคดีไทยมาเป็นเวลากว่า ๑๕ ปี ดังที่ทราบดีอยู่แล้วว่า นายคำรา และในการเรียบเรียง "ประวัติวรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษา" เต็มใหม่นี้ขึ้น ก็มอดุณด้วยดีเนื่องจากหนังสือปริทรรศน์แห่งวรรณคดีไทยชุดนั้น ซึ่งผู้เรียบเรียงก็ได้บอกไว้ในคำนำว่า "หนังสือปริทรรศน์แห่งวรรณคดีไทย ซึ่งข้าพเจ้าได้เรียบเรียง

บกพร่องอยู่บ้าง หวังว่าผู้ที่ได้พบเห็นข้อผิดพลาดจะได้กราบทูลแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วย” เพื่อประโยชน์แก่การศึกษาและเพื่อความสมบูรณ์ของหนังสือเล่มนี้ในกาลต่อไป ข้าพเจ้าจึงถือว่สาระในฐานมีศรัทธาจากคำบอกปวารณานี้ ขอนำข้อคิดเห็นบางประการจากการอ่านหนังสือเล่มนี้มาเสนอแนะไว้ในด้านประวัติศาสตร์ พระราชพงศาวดาร และหลักฐานวรรณคดีเป็นบางข้อ ต่อไป

๑. ข้อพิพาทในด้านประวัติศาสตร์และพระราชพงศาวดารก่อน เพราะเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และพระราชพงศาวดาร ย่อมเกี่ยวของสัมพันธ์กับการศึกษาประวัติศาสตร์ ดังที่ผู้เรียบเรียงได้ปวารณาไว้ในคำนำ ผู้เรียบเรียงจึงพยายามอ้างหลักฐานประกอบอธิบายสภาพการณ์ทางบ้านเมืองเป็นความน่าไว้นับถึ เช่นในบทที่ ๓ สมัยสุโขทัย กองหนังสือประชุมจารึกถึยาม ภาคที่ ๑ มาบรรยายความไว้ (ในหน้า ๓๓-๓๔) ว่า “มีปรากฏในศิลาจารึกวัดมหาธาตุและศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง ตามความในศิลาจารึกนั้นว่า มีพ่อเมืองไทยต้องคนขอพ่อขุนบานกต่างท้าว (บางแห่งเรียก บางกต่างท้าว) เจ้าเมืองบางยางกับพ่อขุนผาเมือง (บางแห่งเรียก ผาเมือง) เจ้าเมืองราด บุตรของพ่อขุนศรีนาวนำถมเจ้าเมืองสุโขทัย ซึ่งขณะนั้นเป็นประเทศราชของขอม พ่อเมืองทั้งสองคนนี้ได้รวมกำลังกันยกทัพมาตีสุโขทัย ซึ่งข้าหลวงเขมรชื่อโสดญ์ดำพรงรักษาอยู่ เมื่อตีได้เมืองสุโขทัยแล้ว พ่อขุนผาเมืองได้อภิเษกเป็นเจ้าเมืองครองเมืองสุโขทัย มีนามตามอย่างทขอมเคยตั้งนามเจ้าเมืองสุโขทัยแต่ก่อนว่า ศรีอินทราปดินทราทิตย์ แต่เรียกในศิลาจารึก (ของพ่อขุนรามคำแหง) ว่า ขุนศรีอินทราทิตย์”

แต่ข้อความอันเป็นหลักของประวัติศาสตร์ไทยที่ผู้เรียบเรียงกล่าวไว้ใน รุสีกว่า จะคลาดเคลื่อนอยู่ ด้วยว่าศิลาจารึกหลักนี้ เรียกเบงทหมายรึกทางโบราณคดีว่า ศิลาจารึกวัดศรีชุม เพราะมีตำนานว่า พบในอุโมงค์วัดศรีชุม เป็นหลักที่ ๒ ในจารึกสุโขทัย แต่ท่านศาสตราจารย์ ยอร์ช เซเดส์เคยเรียกไว้ในบางแห่งว่า จารึกวัดมหาธาตุ ข้อความ

ในจารึกหลักที่๑๕๕ ได้เล่าเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของสุโขทัยตอนไวชัดเจน เป็นที่
 ก็น้อยทั่วไปในหมู่นักศึกษาประวัติศาสตร์ไทยว่า เมื่อต้องพระสหายช่วยกันตเมือง
 สุโขทัยได้แล้ว ผู้ได้รับอภิเษกให้เป็นพ่อขุนศรีอินทราทิตย์คือนั่น คือ พ่อขุนบาง
 กลางท้าว มีชื่อพ่อขุนผาเมือง จึ่งอยู่ คำว่าศรีอินทราทิตย์คือนั่น เป็นพระนามของ
 พ่อขุนผาเมืองมาก่อน ซึ่งตามศิลาจารึกบอกไว้ว่า พระเจ้าแผ่นดินขอมคงขอให้แก่
 พ่อขุนผาเมือง แต่เมื่อพ่อขุนบางกลางท้าวและพ่อขุนผาเมือง ซึ่งเป็นพ่อขุนไทยทั้งคู่
 และเป็นพระสหายกันได้ช่วยกันรบกับขอมลงมาได้ญัตติพางทหารขอม ๆ พ่ายแพ้ พ่อขุน
 ผาเมืองได้เมืองสุโขทัยแล้ว ก็มอบเมืองสุโขทัยให้แก่พ่อขุนบางกลางท้าว แล้วพ่อขุน
 ผาเมืองจึงอภิเษกพ่อขุนบางกลางท้าวให้เป็นเจ้าเมืองสุโขทัย และยกชื่อว่า ศรีอินท
 ราทิตย์ ซึ่งพระเจ้าแผ่นดินขอมคงให้แก่พระองค์นั้น ให้แก่พ่อขุนบางกลางท้าวด้วย
 ข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้แสดงว่า ท่านผู้เรียบเรียงก็ได้ทราบแต่ข้อความที่กล่าวแต่ตอน จึ่งได้บอก
 แก่คำผิด เป็นไปผิดไว้ในเวลาต่อมาว่า ในหนังสือประวัติวรรณคดีไทย (สำหรับนัก
 ศึกษา) มีคำผิดในหน้า ๓๔ บรรทัดที่ ๕ ทั่วว่า “พ่อขุนผาเมืองได้อภิเษกเป็นเจ้า
 เมืองสุโขทัย” โปรดแกเป็น “พ่อขุนผาเมืองได้อภิเษกให้พ่อขุนบางกลางท้าว
 เป็นเจ้าเมืองสุโขทัย” ในศิลาจารึกวัดศรีชุมยังเล่าเป็นเชิงอธิบายต่อไปอีกว่า ข้อ
 ศรีอินทราทิตย์ ผาเจ้าเมืองสุโขทัยได้รประ คือพระเจ้าแผ่นดินขอม ทรงคงให้
 แก่พระองค์ พร้อมทั้งยกถาดชื่อนางสีชมพาทะกอบพระแสงขรรค์ชัยศรีให้อีกด้วย
 และบอกเหตุที่พ่อขุนบางกลางท้าวได้รับพระนามนเมอครองเมืองสุโขทัย ชื่อนาคาจารึก
 พร้อมกับแทรกคำเพิ่มเติมในวงเล็บไว้ให้เห็นชัดเจนดังนี้ “เหี่ยม (เหตุ) พ่อขุนบางกลาง
 ท้าว ได้ชื่อศรีอินทราทิตย์ (นั่น) เพื่อ (เพราะ) พ่อขุนผาเมืองเอาชื่อ (ของ) ตน
 (ยก) ให้แก่ (พ่อขุนบางกลางท้าว ซึ่งเป็น) พระสหาย” แต่ในศิลาจารึกของพ่อขุนราม
 คำแห่งพระนามไว้กะทัดรัดว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ถูกต้องดังผู้เรียบเรียงกล่าวไว้

๒. ทว่า “สมเด็จพระนครินทราบิราชรังสฤษฎิ์ราชวชิราวัตร” (ในหน้า ๑๗๗) ก็พิจารณาเชื่อดำเนินการตามต้นคดีวงศ์ สมเด็จพระนครินทราบิราชรังสฤษฎิ์ราชวชิราวัตรทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ พลเรือเอก พระยารัตนาธิเบศร์ (ในหน้า ๑๗๗) ซึ่งเป็นน้องชายเชิดของสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ (ขุนหลวงพะงั่ว) สมเด็จพระนครินทราบิราชรังสฤษฎิ์ราชวชิราวัตรจึงเป็นหลานเชิดของสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ ด้วยเหตุนี้ นักประวัติศาสตร์จึงกำหนดว่า สมเด็จพระนครินทราบิราชรังสฤษฎิ์ราชวชิราวัตรเป็นราชวงศ์สุวรรณภูมิ มีเชื้อวงศ์เชียงราย แต่เรื่องนามพระราชวงศ์ของพระมหากษัตริย์แต่โบราณนั้น ก็นามตามท้าวปราชญ์ทางประวัติศาสตร์บัญญัติขึ้นเป็นท้าวหมายรุกรณเมื่อกาลภายหลัง

๓. ทักถวถ่วงตำนานเรื่องพระธิดา (ในหน้า ๑๗๘) และอ้างถึงพระนามสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ ไว้ในหน้านั้นพร้อมด้วยคำในวงเล็บว่า “สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ (สมเด็จพระนครินทราบิราชที่ ๒)” คำภายในวงเล็บนั้น ความจริงเป็นเรื่องทักถวถ่วงประวัติศาสตร์ไม่รับรองและตกลงกันได้ใหม่มาแล้ว คงปรากฏตามพระอธิบายของสมเด็จพระกรมพระยาดำรงราชานุภาพว่า “รัชกาลนี้ไม่มีในพระราชพงศาวดารฉบับพิมพ์ ๒๕๐๖ แต่มีในฉบับพระราชหัตถเลขา เรียกว่า สมเด็จพระนครินทราบิราชที่ ๒ เข้าใจว่าคำนี้พระองค์คิด ที่จริงปรากฏพระนามในฉบับหลวงประเสริฐว่า สมเด็จพระบรมราชาธิราช” ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และพระราชพงศาวดารของไทยนั้น ยังไม่มีนักประวัติศาสตร์คนใดคนไหนเคยแผ่ไต่เบนหมอดหมัให้อยู่ในเล่มหรือในชุดเดียวกัน เพื่อสะดวกแก่การศึกษา จึงจำเป็นต้องคนควาตรวจสอบจากพระราชพงศาวดาร จากตำนาน และจดหมายเหตุหลายเล่มสักหน่อย ถ้าใช้แต่พระราชพงศาวดารฉบับใดฉบับหนึ่งเป็นหลัก เช่นจากพระราชพงศาวดารกรุงเก่าฉบับกระทรวงศึกษาธิการเป็นต้น ก็อาจทำให้ข้อความที่นามากต่างอย่างคลาดเคลื่อนไปจากฉบับอื่น ๆ ได้

๔. ตอนทักถวถ่วงโคลงนิราศหริภุญชัยและบอกรัชมัยไว้ (ในหน้า ๑๗๘) ว่า “บดินทร์ นพศก จ.ศ. ๘๗๘ (พ.ศ. ๒๐๖๐) ซึ่งเป็นบทผู้แต่งนิราศนั้นเดินทางจากนคร

เชียงใหม่ไปยังนครลำพูน อันที่ประดิษฐานเป็นพระธาตุหริภุญไชย ในโคลงบทที่ ๒ ว่า
 ออกเดินทางวันอังคาร เดือน ๑๓ ข้างแรม พ.ศ. ๒๐๖๐ น เป็นเวลาในรัชสมัยสมเด็จพระ
 พระบรมราชาธิราชที่ ๓ นั้น เขาใจว่า รัชสมัยที่กล่าวถึงนี้จะคลาดเคลื่อน เพราะตาม
 ทางตรวดสอบบรรพกาลของพระมหาจักรยัญครองกรุงศรีอยุธยา นักประวัติศาสตร์โดยด
 กันมาหลายสิบปีแล้ว ว่า สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๐๓๓
 ถึง ๒๐๓๕ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๐๓๕ ถึง ๒๐๓๗ ถ้าพิจารณา
 ตามทฤษฎีในชั้นหลังนี้ บัดนี้ พ.ศ. ๒๐๖๐ (จ.ศ. ๘๗๘) ก็อยู่ในรัชกาลของสมเด็จพระ
 พระรามาธิบดีที่ ๒ ครองกรุงศรีอยุธยา มิใช่รัชสมัยของสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓
 ๕. ตอนท้ายบทที่ ๓ ผู้เรียบเรียงได้บันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และ
 อธิบายเหตุที่สมเด็จพระเจ้าบรมโกศจะได้ราชสมบัติไว้ (ในหน้า ๑๘๘) ว่า “สมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ [พ.ศ. ๒๒๗๕-๒๓๐๑] (กษัตริย์องค์ที่ ๕ วงศ์บ้านพลูหลวง) เรียก
 ออกพระนามหนึ่งว่า พระบรมราชาธิราชที่ ๓ (?) เป็นอนุชาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ
 เมื่อดำรงตำแหน่งกรมพระราชวังบวรและกำลังทรงผนวชอยู่นั้น ทราบว่าสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัวท้ายสระมอบราชสมบัติให้เจ้าฟ้าอภัย จิง (ตั้ง ?) ออกมาแย่งราชสมบัติกับเจ้าฟ
 ้าอภัยกับเจ้าฟ้าปรเมศวร์เจ้าราชโอรสเสีย”

ข้ออธิบายที่ว่า สมเด็จพระเจ้าบรมโกศเมื่อดำรงตำแหน่งกรมพระราชวังบวร
 และกำลังผนวช แล้วออกมาแย่งราชสมบัตินั้น ไม่ปรากฏในท่อน หากแต่มีปรากฏ
 แต่ ว่า เจ้าฟ้านเรนทร กรมขุนสุพรรณพิทักษ์ พระราชโอรสองค์ใหญ่ของสมเด็จพระ
 พระเจ้าท้ายสระได้จ้อออกทรงผนวช และเมื่อสมเด็จพระเจ้าท้ายสระทรงประสูติก็จะ
 ดำรงยศ ได้ตรัสมอบราชสมบัติแก่เจ้าฟ้าวรณ พระราชโอรสองค์ที่สอง ซึ่งกรมพระ
 ราชวังบวรว่า ไม่ทรงเห็นด้วย และว่าถ้าสมเด็จพระเจ้าท้ายสระทรงมอบราชสมบัติให้แก่
 เจ้าฟ้านเรนทร กรมขุนสุพรรณพิทักษ์ กรมพระราชวังบวรว่า ก็จะทรงยินยอม แต่สมเด็จพระ

เมื่อเป็นเจ้าฟ้าพระราชโอรสแล้ว นักอ่านพระราชพงศาวดารย่อมรู้จักกันว่า เจ้าฟ้าเพชร
เจ้าฟ้าพรคือ เจ้าฟ้าเพชรเป็นพระนามเดิมของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ และเจ้าฟ้าพร
เป็นพระนามเดิมของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ แต่ตามเรียบเรียงหมายถึงพระนาม
แต่ครั้งพระราชบิดายังเป็นหลวงสรศักดิ์อยู่ในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์ ก็ไม่ทราบนาม
เดิมกัน และไม่ปรากฏ

๘. เมื่อได้พิจารณาในด้านประวัติศาสตร์และพระราชพงศาวดารแล้ว เห็นควร
จะได้กล่าวในด้านหลักฐานทางวรรณคดีไว้เป็นบางข้อด้วย จึงขอกลับไปพิจารณาย่อ
นอก เพราะการศึกษาวรรณคดีของเรานั้น บางอย่างก็ต้องอาศัยหลักฐานจากวรรณคดี
ของชาติอื่นเขาประกอบ ถ้าได้มีการเปรียบเทียบกับวรรณคดีของชาติอื่นบ้าง ก็จะช่วย
คลคลายความรู้อความเห็น ให้กว้างขวางและนำมาคิดความงนงน้นแท้ได้หลายประการ ผู้
เรียบเรียงจึงพยายามนำหลักฐานและแบบของวรรณคดีต่าง ๆ มาเปรียบเทียบอธิบายไว้
ในบทแรก ๆ นับว่าช่วยให้ผู้ศึกษามาคิดกว้างขวาง เช่น อธิบายถึงกลอนแปดของไทย
ว่ามดกษณะคล้ายกับสุภาษิตจีน ตามที่ครูบาอาจารย์ได้เคยพิจารณาเปรียบเทียบ
กันมาแล้ว แต่คำภาษาบาลีที่ยกมาเป็นตัวอย่าง (ในหน้า ๖) ว่า

สํถิ ยาวชรา สาธุ

สทฺธธา สาธุ ปติฉฺฉิตา

นรานํ รตนํ ปณฺณ

ปณฺณโณ โจรเหิ ทูหร

นั่น คำว่า "ปณฺณโณ" ผิดถึงผิดเพี้ยนไปหน่อย ควรจะเป็น "ปณฺณ" จึงจะเข้ากันกับ "ทูหร"
แต่คงจะเป็นเพราะพดงผิดในเวลาที่ตรวจทานฉบับพิสูจน์ ซึ่งมีก็ได้เอง ๆ ในการค
พิมพ์หนังสือชนิดการบคาราเช่นนี้ควรพิถีพิถัน

๙. พดถึงวรรณคดีแล้ว รดหรือทนิยมเรียกกันวาร์ตนิยม เป็นดังคำขวัญ เพราะ
รตนิยมนั้นแหละทำให้หนังสือเป็นวรรณคดีหรือวรรณคดีป หนังสือใดรับยกย่องกันว่า
เป็นวรรณคดีนั้นย่อมเพราะมรดกนิยมนั้นเอง เด็ด นักอ่านนักศึกษาก็เปลี่ยนความหมายของ

วรรณคดีเรื่องนั้น ๆ หรือบทนั้น ๆ ได้ถูกต้อง ก็ถ้ามารวมเข้าถึงรสนิยมของวรรณคดีเรื่อง
นั้น ๆ หรือบทนั้น ๆ ได้ดี และถ้าสามารถแสดงหรืออธิบายความหมายของวรรณคดี
เรื่องนั้น ๆ หรือบทนั้น ๆ ออกมาให้ผู้อื่นได้ซาบซึ้งด้วย ก็นับว่าตนเองเป็นผู้สามารถและ
รู้ทราบซึ่งโดยอ้อมแล้ว การอธิบายหรือความหมายของวรรณคดีแต่ละเรื่องแต่ละบท
จึงเป็นเรื่องที่ยาก แตรัสของวรรณคดีนั้น ได้มีท่านผู้รู้จำแนกไว้แล้วความกรวด ตั้งผู้เรียบ
เรียงประวัติวรรณคดีไทยโดยมากกล่าวไว้ในหน้า ๒๓ ถึง ๒๗ ตอนว่าด้วยรศแห่งกาพย์
กลอน ทั้งได้ยกเอาหลักในวรรณคดีขึ้นต้นทุก ๆ ซึ่งจำแนกรศของวรรณคดีไว้ความอยู่
๕ ประการ ที่เรียกว่า นวนรศ หรือ เนาวรศ ซึ่ง เนาวรศ หรือ รศ ๕ อย่างนี้ เขาถือเป็นหลัก
ที่ต้องมตองใช้ในสิ่งต่อไปนี้ มิใช่แต่ในวรรณคดีหรือวรรณศิลป์ บางทีก็ดัดแปลงขึ้น
อยู่ในงานศิลปะอื่นด้วยกัน ยกที่จะจำแนกแยกแยะให้เห็นชัดได้ว่าตรงไหนเป็นรศอะไร
และเราย่อมจะพบกล่าวถึงรศ ๕ นี้ไว้ในประวัติวรรณคดีไทยเล่มนี้

แต่ที่ผู้เรียบเรียงแปลความหมายของศัพท์ซึ่งว่าด้วยรศทั้ง ๕ อยู่นั้น บางศัพท์
แปลได้ไม่จุใจข้าพเจ้าเสียเลย เช่น แปล "ฉนวนรศ" ว่าเป็น "ฉ. ฉนวน รศแห่งความพากเพียร"
นั้น รศดีกว่าทำให้ความหมายอ่อนลงไปเป็นกอง จริงอยู่ "ฉนวน" เราเคยแปลศัพท์พจนานาว
"เพียร" แต่เมื่อแปลว่า "เพียร" แล้ว ความหมายก็ย้ายไป หมายถึงไปทางความอดสาหัส
พยายาม ยิ่งเดิมคำว่า "พาก" เข้าไปอีก เป็น "พากเพียร" ความหมายก็แน่วไปในทาง
บากบั่นพยายามแต่อย่างเดียวกัน แต่ "ฉนวน" ในที่นี้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่า หมายถึงรศแห่งกา
หาญ คือความกล้าหาญ เช่นที่ไซกนอยู่บ่อย ๆ ในบทนั้นว่า ฉนวนรศ เราก็มิได้หมายถึง
การกระทำความพากเพียรหรืออดสาหัสพยายาม หากแต่หมายถึงความกล้าหาญ แต่
ก็นานาจิตต ผู้เรียบเรียงอาจรักความหมายที่แปลไว้ใหม่มากกว่าก็ได้

๓๐. เมื่อพลิกไปอ่านบทที่ ๓ สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เราก็คงได้
พบกับความสงสัยต่อไปอีกว่า พระมหาราชครูกับพระโหราธิบดีจะเป็นบุคคลคนละคนหรือ

คน ๆ เดียวกันก็ไม่ทราบ ตามที่ผู้เรียบเรียงว่าไว้ก็ดูไม่ปลงใจแน่ลงไปว่าเป็นคนเดียว
 กันหรือคนละคน ทั้งเมื่อจากของบริบทนามของกวีใหญ่ในรัชสมัยนั้น ก็สังเกตดูใช้คำว่า
 พระมหाराชครูบ้าง พระโหราธิบดีบ้าง ตามโอกาส ทำให้พวกเราผู้อ่านเกิดความคิด
 วณเวียนและเต็มไปด้วยความสงสัย เป็นการทรมานสมองอยู่ตลอดเวลา ท่านผู้เรียบเรียง
 ก็ได้เรียบเรียง *ปริทรรศน์แห่งวรรณคดีไทย* และพิมพ์จำหน่ายมาแล้วฉบับแล้ว จะช่วยหา
 หลักฐานกำหนดลงไว้ให้แน่เสียว่า พระมหाराชครูกับพระโหราธิบดีนั้นเป็นบุคคล ๒ คน
 หรือบุคคลคนเดียวคนเดียวนั้น ข้าพเจ้าเชื่อว่า ถ้าผู้เรียบเรียงใช้ความพยายามจริง ๆ ก็คงทำ
 ได้ และพวกเรานักศึกษาก็ได้คลายความสงสัยใจกันเสียทีเดียว แต่ขอหวังว่าจะไม่
 เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าจะเถียงให้ผู้เรียบเรียงหาเอาจากปุหรือคนหานามนจากเมตตทราย

๓๑. แต่ในข้อที่ผู้เรียบเรียงวินิจฉัยด้วยผู้แต่งลิลิตพระลอไว้ (ในหน้า ๑๗๓) ว่า
 “ตามที่เข้าใจกันแต่ก่อนว่าเรื่อง (ลิลิตพระลอ) นี้ เป็นพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระ
 นารายณ์ โดยอาศัยโคลงในท้ายเรื่องที่ว่า จมเสด็จมหาราชเจ้า นพพิ ผู้เรียบเรียง
 หนังสือเห็นว่าเป็นพระยาแสนหลวง เจ้าเมืองเชียงใหม่” โดยให้หลักฐานและ
 เหตุผลเพียงว่า “ด้วยคำมหาราชนน เดิมเป็นคำเรียกเจ้าเมืองเชียงใหม่ หากได้ใช้เรียก
 กษัตริย์ไทยไม่ หนึ่ง เรื่องพระลอ ก็เป็นเรื่องทางพายัพ บรรดาข้อถกต่าง ๆ ในเรื่อง
 ล้วนอยู่ทางถนนพายัพทั้งสิ้น” นั้น ข้าพเจ้าใคร่จะขอชี้แจงให้ท่านเห็นว่าหากหลักฐานและ
 พิจารณาเหตุผลใหม่ เพราะข้อวินิจฉัยนั้นจะไม่เกินเกินไปหรือ ดูเหมือนเขาตอบว่า
 คนควากันใหม่เมื่อราว ๗-๘ ปีมานี้ ก็ดูจะมีเหตุผลอยู่ ถ้าจะลองอ่านเรื่อง สบสวน
 การแต่งลิลิตพระลอ ของ ม.ร.ว. คำนวณชาติ สวัสดิ์กุล ซึ่งเขียนไว้ในวารสารฉบับภาษา
 ไทย เล่ม ๓ ของสยามสมาคม ฉบับประจำเดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ กับที่คนควา
 เรียบเรียงใหม่ให้ชื่อว่า “เจ้าเมืองพระลอ” ที่บรรยายใน “วันพระลอ” ซึ่งสำนัก

วัฒนธรรมทางวรรณกรรมจัดให้มัน ณ โรงละครศิลปากร เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๔๕๕ แล้วนำมาประกอบการพิจารณาคู่อีกด้วย บางที่จะช่วยแนวความคิดในการวินิจฉัยและลงต้นนิษฐานได้ชัดเจน

๓๒. ท่านผู้เรียบเรียงก็ได้วาง โครงการเรียบเรียงประวัติวรรณคดีไทยเล่มนี้ไว้ในคำนำแล้วว่า “การศึกษาวรรณคดีนั้น จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ของบ้านเมืองและบุคคลด้วยเสมอ” เช่น ความเป็นไปสมัยก่อนและแรกตั้งกรุงสุโขทัย เป็นเหตุให้พ่อขุนรามคำแหงจำต้องประดิษฐ์ตัวอักษรไทยขึ้นใช้ ความเป็นไปเมื่อสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ ประกาศอิสรภาพตั้งกรุงศรีอยุธยาขึ้นเป็นราชธานี จำต้องมี “ประกาศแห่งน้ำโคลงห้า” และการที่วรรณคดีไทยเจริญรุ่งเรืองในรัชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถก็ดังได้กล่าวไว้ใน “วงวรรณคดี” ฉบับประจำเดือน กันยายน ๒๔๕๕ และในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช กับในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก และในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เป็นต้นนั้น ก็เพราะพระมหากษัตริย์ & พระองค์นพทวงเป็นขัตติยกว่ นอกจากจะได้ทรงแต่งพระปรีชาญาณออกมาทางกวีกรว่เป็นการนำและชักจูงแล้ว ยังได้ทรงอุปถัมภ์บำรุงนักปราชญ์ราชกว่อีกด้วย เหตุนี้ ผู้เรียบเรียง “ประวัติวรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษา” จึง “ได้กล่าวโดยย่อถึงสภาพของบ้านเมืองยุคต่างๆว่า เหตุการณ์ในยุคนั้นเกี่ยวข้องกับวรรณคดีอย่างไร และได้ลำดับเหตุการณ์สำคัญไว้ท้ายบท กับลำดับวงศ์กษัตริย์ไว้ด้วย”

แต่ในบทที่ ๕ สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายนั้น รู้ดีกว่า ถ้าผู้เรียบเรียงจะได้กล่าวถึงสภาพความเป็นไปให้กว้างขวางสักหน่อย โดยเฉพาะควรจะได้กล่าวถึงสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ ในฐานะทรงเป็นขัตติยกว่และทรงเป็นพระประมุขของสมัยไว้ด้วย ก็จะเห็นเหมือนกระจกฉายต้องให้เห็นสภาพการณ์และความเป็นไปทางวรรณคดี แจ่มใสขึ้น เพราะสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ ซึ่งครองราชสมบัติตั้งแต่ พ.ศ. ๒๒๗๕ ถึง ๒๓๐๓ นั้น

ทรงเป็นชดชยก็ยังมีบทพระราชนิพนธ์ “โคลงชะลอพระนอนวัดป่าโมกข์” เหลืออยู่เป็น
หลักฐาน ซึ่งปรากฏว่าได้ทรงพระราชนิพนธ์ไว้แต่เมื่อเสด็จดำรงพระอิสริยยศเป็นพระ
มหาอุปราช กรมพระราชวังบวรสถานมงคล ในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าท้ายสระ พระบรม
เชษฐาธิราช บอกได้ในโคลงบทท้ายว่า—

๑ พระอนุชาข้าแก้วกล่าว	กลอนถวาย
เพี้ยขุนคลังลาศบาทกลายหลาย	แห่งพลั้ง
ผิอรรถขจัดขจายปลาย	สลายสลาย
มั่นพลาดประมาทประมาณยัง	โทษร้ายขจายเสีย ฯ

เชือกอนว่าพระปราชญ์ทางวรรณคดี เป็นบจจยให้สมเด็จพระเจ้าบรมโกศ
ทรงชวนชวายนับสนนการศึกษาวรรณคดีให้เจริญรุ่งเรืองในรัชสมัยของพระองค์
อันเป็นต้นทางให้เกิดกวีคนสำคัญ ๆ ในรัชกาลนั้น มีเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์ เป็นต้น และความ
เจริญรุ่งเรืองในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าบรมโกศนั้น ยังเป็นเรื่องทกถาวรจนถึงกอนว่า
สมัย “ครุฑการบ้านเมืองดี” สืบมาจนในต้นกรุงรัตนโกสินทร์ แต่เป็นทนาเดียวว่า
พระราชปรีดาศักดิ์สมเด็จพระเจ้าบรมโกศในด้านทรงเป็นชดชยก็ดังกดวมา ณ ผู้เรียบเรียง
มิได้นำมากดถวถึงเลย เขาใจว่าผู้เรียบเรียง “ประวัติวรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษ”
คงจะได้เคยศึกษาและอ่านพบแล้ว หากแต่พดงเผดอหลงลืมไปเสีย จึงมิไดกถวถึงได้
เพราะผู้เรียบเรียงกเป็นผดงแก่เรียนผดง ทงไดวางหลักไว้แล้วว่า “ประวัติและความ
สำคัญทางวรรณคดีของกวดแต่ละท่าน..... จะต้องมีความสำคัญในแง่ใดแง่หนึ่ง” แต่
ในเรื่องนี้ ผู้เรียบเรียงอาจมีความเห็นไปคนละแนวทางและต่างจากทชาพเจากถวมาจนได้

โดยเหตุทมหนาทระดาชจากัด จึงขอเสนอขอแคะไค้เฉพาะบางข้อและเพียงต้น
สุดสมัยกรุงศรีอยุธยา กถวคือ พิจารณาเพียงคร่งเดิมและเป็นบางข้อกอน ต่อมีโอกา
ดและ “วงวรรณคดี” มีหนาทระดาชให้ บางทอาจเสนอในค่อนว่าด้วยสมัยกรุงธนบุรี
กรุงรัตนโกสินทร์ และขอคิดเห็นอื่น ๆ ต่อไปอีก

จาก “ประวัติวรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษา” เด่มนี้ เราต้องยอมรับว่า ผู้เรียบเรียง คือ นายเปตอง ณ นคร เป็นผู้ประพันธ์งานแน่ เพราะนับแต่ได้เรียบเรียง และตีพิมพ์เผยแผ่ปริทรรศน์แห่งวรรณคดีไทย มากี่เป็นเวลาราว ๑๕ ปีเศษแล้ว นายเปตอง ณ นคร ก็มีได้ทอดทงงานการศึกษาคนควาวรรณคดีไทย แต่ได้ศึกษาคนควาคิดต่อสืบมาทราบจนได้เรียบเรียง “ประวัติวรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษา” เด่มนี้ขึ้น นับว่า นายเปตอง ณ นคร เป็นผู้ทรงหมดส่วนในการสร้างตำราวรรณคดีไทยขึ้นเพื่อประโยชน์แก่นักศึกษาทั่วไป

ส่วนข้อและได้ตั้งต้นพนดะน้อยตามทุกถาอมาข้างตนนน ก็เพื่อให้หนังสือ “ประวัติวรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษา” เด่มนี้ เป็นฉบับสมบูรณ์ควรแก่เป็นตำราคู่มือที่ดี ให้ทั้งความรู้และความภาคภูมิใจแก่นักศึกษา และผู้มีใจรักวรรณคดีไทยในกาลต่อไป เพราะเห็นว่า หนังสือเด่มนี้ นอกจากบรรจุความไวถึง ๕๗๒ หน้ากระดาษพิมพ์ขนาดใหญ และมีภาพถ่ายชุดเจดีย์พิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ตอย่างดีแทรกประกอบเรื่องไว้อีกกว่า ๒๐ ภาพ ยังจัดทำอย่างประณีตเย็บเล่มทำปกแข็งเรียบร้อยดงาม แม้จะบอกจำหน่ายได้ว่า ราคาเด่มละ ๕๐ บาท ก็นับว่าไม่แพงสำหรับหนังสือเด่มนี้ จึงหวังว่า นักศึกษาและผู้มีใจรักวรรณคดีไทยทั้งหลายจะพากันต้อนรับด้วยความยินดี.

มุขกลับ

แปลกเอ๋ย แปลกนัก	ฝนตกจ๊ก ๆ สาดไม่ขาดสาย
ขาวนาทาไถเตรียมเทียมวัวควาย	ทุกคนทลายใจล่องร้องละคร
พวกขายคำด่าว่านขาดทุนแย้	นักเที่ยวแลดูฟ้าด่าขอذنอ้น
นักเลงเหล้าเบาใจว่าไม่รู้ร้อน	พวกหญิงบอชู้ไบสดใสเอย

“สุวิน”

หนังสือ "THE STORY OF PHRA ABHAI MANI"

ของ Prem Chaya

หม่อมราชวงศ์ สุนชาติ สวัสดิ์กุล

หนังสือใหม่ซึ่งสำนักงาน "นิทรา" ได้พิมพ์ออกจำหน่ายเมื่อเร็ว ๆ นี้ คือ "The Story of Phra Abhai Mani" ซึ่ง Prem Chaya กวีและนักเขียนไทยที่ชาวต่างประเทศทั่วไปยกย่อง เป็นผู้เขียนจากเรื่อง "พระอภัยมณี" ของสุนทรภู่ เดิมนั้นของนิทานร้อยแก้วเป็นภาษาของกฤษ หนังสือนี้เดิมเป็นหนังสือทศวรรษการยกย่องเดิมหนังสือเพราะเป็นการเผยแพร่วรรณคดีของไทย นิทานไทยแท้ ๆ ให้คนต่างชาติได้รู้จัก อย่างน้อยก็ใคร่เรื่องและรู้ความคิดความอ่านของกวีไทยบ้าง

ถ้าเราลองเปิดหนังสือประเภท "วรรณคดีของโลก" ดู เราจะรู้ดีว่าวรรณคดีของไทยเราไม่เคยมีปรากฏรวมอยู่ในชุดวรรณคดีของชาติต่าง ๆ เลย การที่เป็นเช่นนั้นมิได้หมายความว่าเราไม่มีวรรณคดีดี ๆ ที่จะขอจดเข้าได้ ความจริงวรรณคดีของไทยเรามีไม่น้อย และมีดี ๆ พอที่จะขอจดโลกได้ หากแต่โลกไม่ได้เรียนภาษาไทย โลกไม่รู้วาทะภาษาไทยเราดีพอที่จะยกย่อง และวรรณคดีไทยที่แปลออกเป็นภาษาต่างประเทศก็มีน้อยเต็มที ทั้งไทยเราก็ไม่ได้เผยแพร่ให้โลกรู้ด้วยว่าเรามีของดีที่จะขอจดโลกได้

Prem Chaya ได้เคยแปลเรื่อง "พระลอ" ออกเป็นบทละครภาษาอังกฤษให้ชื่อว่า "Magic Lotus" เป็นหนังสือที่แพร่หลายมาก เรื่อง Magic Lotus ทำให้ชาวต่างประเทศได้รู้จักวรรณคดีของไทยขึ้นมา นอกจากนั้น Prem Chaya ยังได้เขียน "Siamese Idyll" ขึ้น โดยรวบรวมคำโคลงของสุนทรภู่ในนิราศสุพรรณบ้าง ขุนช้างขุนแผนบ้าง โคลงของศรีปราชญ์บ้าง และแต่งขึ้นเองตามอารมณ์กวีของ Prem Chaya

เองบ้าง เขียนเป็นภาษาอังกฤษ เป็นการประกาศความคิดเห็นของกวีไทยให้โลกทรูภาษา
อังกฤษทราบ ทำนองเดียวกับ Lamb's Tales From Shakespeare ที่เขียนเรื่องต่าง ๆ
ของเชกสเปียร์ ให้เป็นภาษาง่าย ๆ

การที่ Prem Chaya ได้เขียนเรื่องพระอภัยมณีเป็นร้อยแก้วภาษาอังกฤษขึ้น
ครั้งแรก ทำให้วรรณคดีของไทยได้แผ่ขยายกว้างขวางออกไปอีก Prem Chaya ไม่ได้
เพียงเขียนเรื่องทำนองนี้เท่านั้น แต่ได้อธิบายลักษณะและความคิดของกวีไทย
ลงในหนังสือเล่มนี้ด้วย

หนังสือเล่มนี้ ทำเล่มกะทัดรัดน่าอ่าน นามไว้สำหรับห้องสมุด ปกมรูปพระอภัย
มณี นางเงือก เป็นรูปสี ฝีมือเหม เวชกร ในเล่มมีรูปประกอบเรื่องทลกเขียน
คนเคยกนเขียน ๓ รูป และมรดกประพันธ์ตามความคิดของผู้เขียนนอกูปหนึ่ง เป็นรูปที่
แสดงถึงเครื่องแต่งตัวของคนไทยในสมัยนั้น ส่วนหน้าตาจะเหมือนสุนทรภู่หรือไม่
ไม่มีใครรับรอง

ในคำนำ ผู้เขียนได้อธิบายว่า หนังสือนี้ไม่ใช่คำแปลหรือแปลเรื่องของสุนทรภู่
เป็นเพียงตั้งใจจะเล่าเรื่องพระอภัยมณีให้ผู้ที่ไม่สามารถอ่านต้นฉบับภาษาไทยได้รู้เรื่อง
ย่อ ๆ ก่อนที่จะได้อ่านเรื่องที่จะมีผู้แปลขึ้นเท่านั้น

คอนตอนเดิมมีประวัติของสุนทรภู่ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ อ่านเข้าใจได้ง่าย เหมาะ
สำหรับนักเรียนผู้สนใจที่จะศึกษาประวัติของสุนทรภู่ และประสงค์จะรู้เป็นภาษาอังกฤษ
ในตอนท้ายของประวัติ Prem Chaya ได้เขียนไว้ว่า "ด้วยเหตุบทกวีของสุนทรภู่
ในเรื่องพระอภัยมณี ในนิราศต่าง ๆ เป็นเรื่องทลกใจ มีคตินิยม และชวนชวนอยู่ในตัว
ถึงใจผู้อ่านทุกชั้น ทำให้สุนทรภู่ได้รับคำยกย่องว่าเป็นกวีของประชาชน"

เรื่องพระอภัยมณีเป็นเรื่องยาว Prem Chaya ได้เล่าย่อ ๆ ไว้ไม่ให้ขาดความ
แต่ตัดพดความที่ไม่สำคัญ แบ่งออกเป็นตอน ๆ เป็น ๓๐ ตอนด้วยกัน ตอนทหนึ่งกล่าวถึง
พระอภัยมณี ศัตรูสุวรรณ ต้องพี่น้องออกมาไปหาวิชา ให้ชื่อว่า "The Two Brothers"

ไปจนถึงพระอภัยถูกนางผีเสื้อสมุทรลักไป ตอนที่สอง ให้ชื่อว่า นางเงือก "The Mermaid" เจาตงแต่พระอภัยหนีนางยักษ์ไปจนจากนางเงือก ตอนที่สามเป็นตอนหนึ่งนางผีเสื้อให้ชื่อว่า "The Giant's Revenge" ตอนที่สี่ เรื่องต้นสมุทรกับโจรสลัดให้ชื่อว่า "Sin Samudr and the Pirate" ตอนที่ห้า เป็นเรื่องของศรีสุวรรณกับนางเกศรา ให้ชื่อว่า "The Amazing Adventure of Sri Suvarn" ตอนที่หกเป็นตอนที่พระอภัยมณีศรีสุวรรณมาพบกัน ให้ชื่อว่า "Strange Reunion" ตอนที่เจ็ดเป็นบทกระหว่างพระอภัยมณี กับนางสุวรรณมาลี ให้ชื่อว่า "The Love Match" ตอนที่แปดเป็นเรื่องศัคนางดเวงและพระอภัยหลงนางดเวง ให้ชื่อว่า "Princess of the Western Isle" ตอนที่เก้าเป็นเรื่องของสัตว์ดำครุ ซึ่งในตอนหนึ่งลูกที่ดุคตอนหนึ่ง ให้ชื่อว่า "The Infant Prodigy" และตอนที่สิบเป็นตอนสุดท้าย ให้ชื่อว่า "The Family Reunion" เป็นตอนที่พระอภัยกลับเขามองและได้มีการสมโภชและรับรองกันอย่างสง่างาม

การที่ Prem Ohaya มาจัดลำดับเรื่องพระอภัยมณีใหม่เช่นนี้ ก็คงจะเป็นเพราะเพื่อรวบรัดให้เรื่องกระชับรัดกุม และเหมาะสำหรับผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องได้สะดวก แม้จะไม่ได้แต่งเป็นคำกลอนฝรั่งอย่างของไทยเรา แต่ภาษาฝรั่งที่ Prem Ohaya เขียน เป็นภาษาฝรั่งทงายๆ อ่านแล้วได้ความรู้จักพอใช้ การค้นหาได้คอบระหว่างตัวละครแต่ละตัว ก็เลือกเฟ้นถ้อยคำพยายามให้ได้ความเหมือนคำกลอนเดิม เป็นต้นว่า ตอนพระอภัยเยวนางเงือก ทนางเงือกกล่าวว่

" - - - อดยัดควมจนาอยวาร์	จะยัดด้วยมนษยนนตักถว
เพราะตางชาควาฉานนอยนง	อยวาร์กอนกถเลยทวนหว
จะพลอยพาผาฉะของให้หมองมัว	ขอฝากควตามประสาเป็นข้าไท "

Prem Ohaya เขียนว่า

" - - - I am a fish, and my home is in the sea. We are very different from one another. How can we love each other? It is not possible. You would merely debase your dignity by deigning to love me. Let me be but your servant - - -"

และคอนทสันทรภาว่า

“ประเวณเมททุกควัดคว

นาคมนุชยครทาธาตย

Prem Chaya กวา

ไม่จำกัดห้ามปรามตามวิสัย

สุดแต่ใจปรองดองจะครองกัน”

“Love is common to all living creatures, be they men, animal or fish.
It is for each to place his love where he will”

คอนทเบนภาษิต ๗ ทมอยในเรองพระอภยมณิ เช่นคอนณฐสันตตศาครทวา

“แต่วสันว่าอย่าไ้ใจมนุชย

ถงเกวดยพนเกยวทเถยวต

มนุชยนทรกอยตองตถาน

ทพทงพงไดคอกายตน

แมนไครกรกมงชงชงคอบ

รตงไรไ้ไมสรุทวา

Prem Chaya กวา

มนแต่นตตตถาเหลอกำหนด

ไ้ไมคตเหมอนทงไ้เนนาใจน

บิตามารตารกเบนมรรคผล

เกดเบคนคคตเห็นจจเรจา

ไ้หอบคอบคิตอานะหตถานทนา

รรักษาควรอดเบนยอต

”

“Put not your trust in any mortal, for their wiles are immeasurable.
Even the most tortuous creepers round the hoariest tree are not as crooked as a
man's heart. True love among mortal is only to be found in the love of a father
or mother. So you must be careful and wise my boy. There is no better armour
than knowledge, for it is best to know how to keep one self from harm.”

จากควอยาทยกมาเพยงตองตถานคอนนิ แตตงไ้เห็นว Prem Chaya ไ้เดา
เรองพระอภยมณิโดยพยายามรักษารอง รักษาความไพเราะของถอยคำ แดะรักษาความ
คิตเห็นของกวกเอกของไ้ทยไ้มิไ้เชวออกไ้นอกทวงเถย นบวาเบนการเดาเรองพระ
อภยมณิไดอยางตยง

ทงตอเรองพระอภยมณินบภาษาองกฤษท Prem Chaya เชนทนน ม

จาหนายทตถานกงานคครวา เดชท ๗๗ ถนทพระราม ๕ วาคาเดมต ๓๐ บาท

รามายณะ ของ วาลมீกิ

สุกร ผลชีวิน

(ต่อจากฉบับที่ ๓๗ ตุลาคม ๒๔๕๕)

อาร์มณพระอดคด้วย	อาคร
ยदनกพรานยงนอง	เตอดคิน
ทิจชวาลมิกพน	เทอชท่อม
อยคิธรรมแท่น	ดรูใจ
“อนิจจาเนษาทญ์	พาดทราม
พรากค้กระเรียนไพร	พลอดค้อย
แดนคอไปนาม	ม่งนาค
คงชอชวรายรอย	หมนบ
อรรถอนพระเอยทง	ทักนา ภาพนอ
ความคิตัดะกิตฤค	ดะคุดอน
อะไรหนอดอให้ว	จาเอ่ย?
จากโษฐยามเค้านั้น	ดังไหน?
รำพึงพดางปราชญ์ผู้	เพ็ญญาณ
ครองคกปฏิภาณใจ	ว่องแปด
พระจิงเบกบรหาร	ด้าเหตุ
ให้ศิษยทวาชังแท	ทวกัน

“แนะตั้งไห่หลงเฮอน	ออกมา
จากไค่กุดพุดังพัน	เมอก
แบ่งตงบงอตรา	ตบาท
๕ ๕ ๕ ๕	แนะพง
เป็นหนองบตเบองน	เทากัน
พยางค์คำทุกบาทแท้	เค่นตัน
จ้งหระเตะเล่ยงตง	เพ่งเกิด
เป็นแบบบตประพันธ์	คิดมา”
เรียก “ไค่ตง” ไช้ชัคัน	ฤาษี
ถ้ายายเร่องไค่ตงแถว	วันแฉว
พระจากมวดศัษยอรา	ถึงถน
พระพรหมพระทนต์	เขยต้ววด
วาดมกนนแถว	ประพันธ์
“ดูรามหาดีทญู	ชนดา
ไค่ตงโตมกรรณชวน	ชวายคิด
หยุดเกิดอยาเทยวชวน	อินเดย
๕ ๕	เลิศกระไร
อนต้วรณนดา	ปัญญา
๕ ๕ ๕ ๕	ท่านแท้
ด้รวัดคตใจ	จารย์แถง
ขอเผดียงพระดีทชา	ต้วโกรม
๕ ๕ ๕ ๕	
รามเกยรตกของแถว	

ตราใบบรรพตัง	ตรังคิน
ตำราเรศไทรชะโงม	ห้อยหัด
รามายณียิน	กนอย
ไทรถึงหงกอยชา	ชอนคัลป์
พระพังพรหมเมศ์แก้ว	รังสรรค์
กาพย์กาดำกรอระบิต	บ่งของ
เกยวงศัระพอน	มหาดีทิ
นารทพราพรอเบอง	บุพผัมย์
กรอจบกคดพญ	โอรส
รามราชดอยศไกร	เกริกไฉ
ธรรมะดัจจะพจน์	ดองกอด
จากบิคุไท้แท้	เท่าทัน
ดองพด้นชบกาพย์ก้อง	โลกา
เหมือนดั่งดองทอ้งกัน	คดองแก้ว
จาเรียงระบิตระวา	มาณะ
อิกษวกุโน้นแจ้ว	จับใจ
ชาชอเวมเรอคง	แคปฐม
เบมเรอเดอเด็คไซ	คคพรม
กามธรรมอรรระดม	ควรดคัม
ควรรเชอควรรทงนอม	นบถอ

ข่าววรรณคดี

นายเปลื้อง ณ นคร ได้แต่งหนังสือ "ประวัติวรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษา" ขึ้นหนังสือด้านกวีนิพนธ์มรดก ศึกษาวรรณกรรมแห่งชาติ เห็นว่า เป็นตำราเรียนเกี่ยวกับวรรณคดี ยังไม่มีผู้ใดรวบรวมไว้ได้เช่นนี้ จึงได้นำเสนอศึกษาวรรณกรรมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมและเผยแผ่วรรณกรรมของชาติให้แพร่หลาย ศึกษาวรรณกรรมแห่งชาติได้แต่งตั้งกรรมการเพื่อพิจารณาหนังสือรวม ๕ ท่าน คือ พระยาอนมานราชชน พระวรเวทย์พิสิฐ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล และนายชนิต อยู่โพธิ์ หนังสือเรื่องนางวรรณคดีได้พิจารณาไว้ในฉบับนี้แล้ว

โรงพิมพ์นคราได้จัดพิมพ์หนังสือ "The Story of Phra Abhai Mani" by Prem Chaya เป็นหนังสือเล่าเรื่องพระอภัยมณีของสุนทรภู่เป็นภาษาอังกฤษ นับเป็นอีกก้าวหนึ่งของการเผยแผ่วรรณคดีของไทยให้ชาวต่างประเทศได้รู้ได้เห็น วรรณคดีได้จัดให้มีการวิจารณ์หนังสือไว้ในวงวรรณคดีฉบับนี้ด้วยแล้วเหมือนกัน

ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ศกนี้ ด้านกวีนิพนธ์มรดกทางวรรณกรรม ศึกษาวรรณกรรมแห่งชาติ กำหนดจัดให้มีงานกวดังที่ใดปฏิบัติมาแต่ในครั้งก่อนๆ เป็นวันของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และจะจัดให้มีนาฏศิลป์โดยนำเรื่องสำคัญ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการใช้เป็นหนังสือเรียน มาแสดงประกอบการบรรยายทางวรรณคดี

วงวรรณคดีหวังว่าจะได้มีข่าวก้าวหน้าในทางวรรณคดียิ่งขึ้นกว่านี้อีก.

ในววรรณคดี

ววรรณคดีข้อเกริ่นข่าวไว้ว่า ในฉบับเดิมพระชนมพรรษา คือ ฉบับรัชวาคม
คักน ววรรณคดีจะจัดทำเป็นฉบับพิเศษ มีพระบรมรูปพิเศษ และมีเรื่องพิเศษ แต่
ราคาคงเดิม

ในฉบับนี้ พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ซึ่งเคยทรงดำรง
ตำแหน่งราชเลขาธิการในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาต่อ
ววรรณคดี ประทานเรื่อง “วัฒนธรรมของพระมงกุฎเกล้าฯ” มาลงเป็นครั้งแรกในวัน
สวรรคตแห่งสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าพระองค์นั้น ววรรณคดีขอน้อมรับด้วยความ
ขอบพระคุณอย่างสูง

องค์ได้กรุณาให้เรื่อง “ทุนภูมิพล” และทุน “ป๋อโปลิโอสองเคราะห์” ซึ่ง
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลปัจจุบันได้โปรดเกล้าฯ ให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดตั้งขึ้น โดยพระราชทานเงินซึ่งเป็นรายได้จากการนำ
ภาพยนตร์ส่วนของพระองค์ออกฉายให้ประชาชนชมให้แก่องค์มหาวิทยาลัยนี้ แห่งละหนึ่ง
แสนบาท องค์ได้เล็งถึงการพากษ์หนังของมหาดเล็กทมิฬหน้าพิเศษออกไปจากราชการ
ธรรมดา และเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการจัดการแสดงภาพยนตร์เพื่อการศึกษาทรง

ท่าน นักเลงเก่า ยังคงกรุณาอวดวรรณคดีด้วยเรื่อง สักวาสรวสามสมัย เช่นเคย
ถึงความเป็นชาติดีกว่าดกคางคางถึงครามสมัยอาชญาบรรพชา ซึ่งท่านผู้แต่งได้คิดคำนึงจาก
เหตุการณ์ในครวณนเขียนขึ้น ซึ่งแม้จะเกากเป็นของเก่าตายคราม

พระนิพนธ์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เสด็จไปทอดพระเนตร
 อิมโฆง นักเขียนฝีมือเอกกระทรวงมหาดไทย & เป็นความรู้น่าสนใจของเรื่องหนึ่งสำหรับนัก
 เขียนรูปภาพ

แสงอรานต์ ได้เขียนคำให้การของคนคุก มากำหนดวรรณคดี ด้วยความรู้ลึก
 ที่ได้ระบายออกมาตามอารมณ์ของตัว และพร้อม ๆ กันท่านจะได้อ่านบทกวีสั้น ๆ ของ
 ธรรมธร ที่ให้ชื่อว่า “รุมก้นบัว—แซมบัว” เป็นความรู้ลึกของคนเห็นการด่าคำ
 แบบในลักษณะหนึ่ง ซึ่งอาจขัดกับความเห็นของนักด่าคำที่นิยมการระบอการด่าคำแบบ
 เป็นอยู่มาก

เพื่อตอบข้อถามของผู้ถามในทางวรรณคดีในคำว่า “ตเกีย” จึงได้รวบรวม
 เรื่องต่างๆ มาลงไว้ โดยเฉพาะพระอริยาบัยของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดมมมคมมพนธ์
 ที่ทรงบันทึกไว้ น่าจะเป็นความรู้พิเศษเรื่องหนึ่ง แม้จะทรงกล่าวไว้ว่าเป็นเรื่องเล่าก่นเล่น
 ในวงกระโถนก็ตาม

พระราชธรรมนิเทศ ได้ส่ง “สุรัสวดีขันธ์” มาฝากไว้ในวงวรรณคดี เป็นของ
 ฝากอีกเรื่องหนึ่งที่ได้มาจากการไปประชุมของท่าน เป็นเรื่องการอบรมจิตใจแผนใหม่
 ของฝรั่ง ทั้งเป็นวรรณกรรมแผนใหม่ด้วย แต่ท่านผู้เขียนได้แสดงความคิดเห็นไว้ด้วย
 แล้วว่า แม้จะเป็นความคิดใหม่ของฝรั่งก็จริง แต่ทางไทยเราก็เคยมีอยู่ในโลกนิติ
 ศาสนาแล้ว อนึ่ง วงวรรณคดีได้นำชื่อเพลงที่ใช้ประกอบบทร้องซึ่งแสดงในงาน
 วัฒนธรรมมาลงกำกับไว้ด้วย

วรรณคดีวิจารณ์ “ประวัติวรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษา” ของ ธนิต
 เป็นการวิจารณ์หนังสือที่พิมพ์ขึ้นใหม่อีกเล่มหนึ่ง การวิจารณ์หนังสือของ ธนิต ได้

ให้เห็นความสำคัญในการแต่งหนังสือวรรณคดีอย่างไร ท่านได้เคยอ่านมาแล้วในเล่ม
ก่อน ๆ ขอได้โปรดตองอ่านเรื่องใหม่นี้บ้าง

วิจารณ์หนังสือภาษาอังกฤษในเล่มนี้ วงวรรณคดีขอให้ หม่อมราชวงศ์
สุนนชาติ สวัสดิ์กุล เขียนเรื่อง "The Story of Phra Abhai Mani" ของ Prem Chaya
เรื่องนมรายตะเขยตแจ่งอยู่แต่อย่างบริบูรณ์โดยไม่จำต้องอธิบาย

รามายณของวาลมกี โดย สุภร ผลชีวิน เป็นเรื่องเดียวที่ดอกจากตอนก่อน
แต่ยังคงจะพิมพ์ต่อไปอีกทุกเล่ม

วงวรรณคดีขอขอบคุณท่านสมาชิกที่ได้กรุณาเอื้อเฟื้อวงวรรณคดีเป็นอย่างมาก
และขอขอบคุณหนังสือพิมพ์ ศรีสวัสดิ์ และ วิทยาสาร ที่กรุณาช่วยโฆษณาวงวรรณคดี
ด้วย กับขอขอบคุณหนังสือพิมพ์รายวัน ตัณมณิก ที่ได้ให้ความสนใจเอื้อเฟื้อวิจารณ์
"วงวรรณคดี" ไว้อย่างตรงไปตรงมาตามความเห็นของผู้วิจารณ์.

บรรณาธิการ

๑ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

— วงวรรณคดี เล่ม ๓๘ —

วงวรรณคดีเป็นหนังสือรายเดือน ออกทุกวันที่ ๑ ของเดือน

นายเกษม บุญศรี บรรณาธิการ เจ้าของ ผู้จัดการ และผู้พิมพ์โฆษณา

สำนักงานตั้งอยู่ที่ ๑๗ ซอยพญานาค ถนนเพชรบุรี พระนคร

ราคาเล่มละ ๓ บาท

บอกรับปีละ ๓๐ บาท ค่าส่งคิดเพิ่มตามอัตราไปรษณีย์

ต้องการรับ หรือขอปลีก ติดต่อที่

๑๗๗ ซอยพญานาค ถนนเพชรบุรี พระนคร

ส่งเงินทางเช็คไปรษณีย์หรือธนาคาร ส่งจ่ายที่ไปรษณีย์หน้าพระदान

“วงวรรณคดี” พร้อมทั้งจะให้ความสะดวกแก่ท่านผู้สนใจเสมอ

โปรดช่วยกันทำบุญโดยบริจาคเงินสมทบ

ทุน “โพลิโอสองเคราะห์”

เพื่อบำบัดโรคไขสันหลังอักเสบ

ข้อปอดอักเสบ ข้อกระดูกนวดพิเศษ ข้อกระดูกไขแทนอวัยวะที่เสียไป
รักษาพยาบาล ฝึกผู้ชำนาญ และตั้งสถานสงเคราะห์คนพิการเพราะโรคนี้

ท่านผู้สนใจโปรดฟังรายละเอียดจากสถานีวิทยุ อ. ส.

กระจายเสียงเวลา ๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. ทุกวัน

วันอาทิตย์ ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

ขนาดคลื่น ๔๕ และ ๒๓๐ เมตร

บริจาคเงินได้ที่สถานีวิทยุ อ. ส. ผ่านทางสำนักพระราชวัง

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และ ศิริราชพยาบาล

ช่วยกันสมทบทุน “โพลิโอสองเคราะห์”